

Andrej Kokot

Napační člověk

Napačni človek

Avtor: Andrej Kokot

Andrej Kokot skupaj približno 14000 besed
Ulica Stanka Lapuha 10 dialogov približno 8200 besed
4240 Radovljica
E-pošta: kokot.andrej@gmail.com GSM: 00 386 41 675 485

Kolofon:

© 2014 Andrej Kokot, Radovljica

Naslov: Napačni človek

Avtor: Andrej Kokot

Leto izida: 2014

Prva (elektronska) izdaja

Samozaložba: Andrej Kokot,

Ulica Stanka Lapuha 10, 4240 Radovljica

Izšlo 2014 na spletnem portalu slovenskih gledališč

www.sigledal.org.

#

#

<p>CIP - Kataložni zapis o publikaciji Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana</p> <p>821.163.6-2 (0.034.2)</p> <p>KOKOT, Andrej, 1959- Napačni človek [Elektronski vir] / Andrej Kokot. - 1. elektronska izd. - El. knjiga. - Radovljica : samozal. A. Kokot, 2014</p> <p>ISBN 978-961-283-053-3 (pdf)</p> <p>274055424</p>
--

#

#

Kontakt:

kokot.andrej@gmail.com; 041/675 485; www.press-radovljica.si

#

Uporaba tega dela je prepovedana brez izrecnega soglasja lastnika avtorskih pravic. Izjema so krajši citati z navedbo vira.

#

Osebe:

- Biba Horvath, ex. Bibiana Trysome - žrtev,
- Stefan Horvath - žrtvin mož,
- Gordon Smythe - butler,
- Tamara McGovern - pokojničina prijateljica in upraviteljica dobrodelnega sklada,
- Frank McGovern lokalni gostinec, lastnik Irskega puba, Tamarin mož (v zgodbi se ne pojavi kot nastopajoč lik, je pa »prisoten«!),
- Lucyanna Tenderbelt - odvetnica družine Horvath,
- Pamilla Harrison - študentka MBA, osebna tajnica pokojne, teniška učiteljica in njena občasna lezbična ljubimka,
- Tomasz Mayer - podjetnik iz vzhodne Evrope, Horvathov poslovni partner,
- Stan Kowalsky - policijski detektiv, glavni preiskovalec,
- Jimmy O'Hara - policijski narednik, njegov pomočnik.

#

Zgodba je presek skozi dogodke petih dni, v katerih se bodo prikazala navidezna in resnična razmerja med udeleženci neke skoraj naključne večerne zabave z ne povsem naključnim tragičnim epilogom. Policista Kowalsky in O'Hara bosta z vsemi močmi poskušala osvetliti povezave med udeleženci zabave in rekonstruirati zgodbo tistega večera z namenom odkriti storilca gnusnega umora.

Dogajanje je umeščeno na podeželsko posestvo Horvathovih v kraju Wilmington v ameriški zvezni državi Delaware, eni od ameriških davčnih oaz. Tam imajo poleg svetovne proizvodne korporacije Dupont sedež še mnoge finančne korporacije, med drugim tudi Stefan Horvath s svojim podjetjem. Wilmington je relativno miren okoliš z manj kot tridesetimi umori letno, kar

je krepko pod ameriškim povprečjem. Prav zato se policisti vsakemu takemu dogodku posvetijo s posebno pozornostjo.

#

Opis akterjev:

#

Biba Horvath

Žrtev Biba (Bibiana) Horvath (dekliški priimek Trysome) je 32-letnica v odlični telesni kondiciji brez otrok, dobra 3 leta poročena s Stefanom Horvathom. To je zanjo prvi zakon. Otrok niti od prej niti v zakonu nima, čeprav je obdukcija pokazala, da je vsaj enkrat v življenju imela splav. V času smrti je bila 3 mesece noseča.

S Tamaro McGovern je tesno sodelovala pri upravljanju dobrodельne organizacije, sklada, s katerim skrbijo za Afriko, katerega ustanovitelj in finančni mecen je bil Horvath.

Bila je nora na drobna darila (če je šlo za zlato in diamante), obilje, v katerem je živela, je jemala kot naravno danost.

Čeprav je odrasla v povprečni farmarski družini v okrožju Great Falls v Montani, ki ji je kot drugi v nizu petih otrok (starejši brat je prevzel farmo) družina nudila izobrazbo. Ob dveh bratih je imela še dve sestri.

Horvath je bil njen drugi resni moški po Gordonu, s katerim je imela resno zvezo že v srednji šoli. Po Gordonu in preden je spoznala Horvatha je imela niz mimobežnih zvez, v glavnem zaradi svojega spolnega zadovoljevanja. Lahko bi rekli, da je živela promiskuitetno življenje, ki ga je povsem spremenila po vstopu v zvezo s Horvathom. Res pa je, da je pol leta po odkritju bolezni Stefanu predlagala, da bi si lahko omislila kakšnega ljubimca, da ne bo njeno še mlado telo nepotešeno. Tako, bolj za mesene užitke, je rekla, rada pa da ima samo njega.

Na to je pristal in jo prosil, da naj to počne v domači hiši, s čimer se je ona strinjala.

#

Stefan Horvath

Je žrtvin (prvi) mož. To je njegov tretji zakon, obe bivši ženi sta še živi, otrok nima, čeprav je imel v prvem zakonu sina in hčer, vendar sta oba umrla; sin zaradi prevelikega odmerka heroina (kar si Horvath še danes očita), hči pa se je ponesrečila pri prostem plezanju nekje v Arizoni, ko se ji je ob padcu v steni varovalna vrv ovila okrog vratu in ji ga usodno zlomila.

Star je 68 let. Študiral ni, razen gimnazije na Madžarskem druge dokončane formalne izobrazbe nima. Je odličen šahist, bil je tudi član madžarske mladinske šahovske reprezentance. Prav na nekem gostovanju v Avstriji je leta 1952 ušel in emigriral v Ameriko. Ima izjemen občutek za finančne operacije.

Temeljni razlog za to, da se je Stefan Horvath na začetku zanimal za Bibiano Trysome, je bila njena silna življenjska energija in seksualna odprtost.

#

Gordon Smythe - butler

Ne vemo povsem točno, kdaj je butler svoje življenje združil s Stefanom Horvathom. Videti je, da je z njim že celo življenje. Od nekdanj se ju spomnijo skupaj, čeprav je najbrž res, da je Smythe s Horvathom nekje od začetka 60-tih, ko je Horvath obogatel. Govori malo, če že pa izrazito knjižno otoško angleščino, brez kakršnega koli naglasa.

#

Tamara McGovern

Pokojničina prijateljica in sodelavka v dobrodelni organizaciji, skladu, katerega predsednica upravnega odbora je. Spoznali sta se, ko je Biba prišla živeti k Horvathu slab

mesec in pol pred njuno poroko. Dejansko je bila Tamara tista, ki je prekrižala pot Bibi. Ko je izvedela, da ima Horvath novo izvoljenko, se je preprosto pojavila na vratih in se predstavila kot vodilna pri skladu, ki ga je osnoval Horvath. Biba je takoj začela sodelovati z njo. V istem trenutku sta postali tudi prijateljici.

#

Frank McGovern

Je lokalni gostinec, lastnik Irskega puba, Tamarin mož. V zgodbi nastopa le kot oseba, ki je ne vidimo, saj na dogodku ni prisoten, ker ima delo v pubu.

#

Lucyanna Tenderbelt

Odvetnica Stefana Horvatha. V bistvu je bil to že njen pokojni oče, pri katerem se je zaposlila po zelo uspešnem študiju prava in po nekajletni praksi na Wall Streetu, kjer se je spoznavala s skrivnostmi korporacijskega in finančnega prava. Horvath jo pozna že od rojstva in je že z njenim pokojnim očetom, ustanoviteljem odvetniške pisarne, vzpostavil močne poslovne in prijateljske vezi. Horvath je najpomembnejša stranka odvetniške pisarne Tenderbelt in partnerji.

#

Pamilla Harrison

Je študentka MBA, osebna tajnica pokojne, njena teniška učiteljica. Bibina smrt ji je prinesla le izpad prihodka in morebitnih poslovnih priložnosti za kasnejša leta.

#

Tomasz Mayer

Podjetnik z domnevno madžarskim poreklom (državljanstvo ima madžarsko, vendar je bil rojen v severovzhodni Sloveniji). Dela za Stefana Horvatha v investicijskih in dobrodelnih dejavnostih v Evropi, predvsem v deželah bivšega vzhodnega bloka in na Balkanu. Pogosto poslovno obiskuje Ameriko, kjer

naj bi ostal le še 4 dni po dogodku. Angleško govori z izrazitim naglasom (prekmurskim!).

#

Stan Kowalsky

Poklic: policijski detektiv, nadrejeni partner v dvojcu z narednikom Jimmyjem O'Haro.

Stan Kowalsky je otrok poljskega očeta in irske matere. Zaradi tako namešanih genov nosi v sebi poljsko lokavost in izmuzljivost, hkrati pa irsko trmo in občasno celo vzkipljivost, kateri se ves čas nekako upira. Je amaterski ljubitelj šaha, čeprav ne zmaguje prav velikokrat, saj rad tvega in s tem provocira tudi boljše nasprotnike.

Njegovo zlato pravilo v policijski preiskavi je, da ni pravih odgovorov, so samo prava vprašanja, za katerega pa ne ve, ali si ga je sam izmislil ali pa se je nanj prilepilo »nekje na poti«.

#

Jimmy O'Hara

Poklic: policijski narednik, mlajši in podrejeni del tandema z detektivom Kowalskym.

Star je 24 let in je v policijo vstopil pred komaj tremi leti, takoj ko se je lahko vpisal na policijsko akademijo (21 let). Tako zgodaj je postal policist v civilu, ko je bil v neki akciji ranjen in je napredoval. S svojim delom nadaljuje družinsko tradicijo kot tretja generacija policistov.

#

Scena - splošno:

Scena je v globini razdeljena na dva sorazmerna dela. V levem delu je ali salon v hiši Stefana Horvatha ali pisarna detektiva Kowalskega, desno pa ali delovna soba ob salonu v Horvathovi hiši ali gostinski lokal/Irski pub Franka MCGoverna. Vmes je stena z vrati, ki vso predstavo ostane fiksna. Vrata so tudi na desni strani desnega prizorišča kot

drugi vhod v prostor. Menja se le scena na eni in/ali drugi strani odra.

#

1. prizor

Scena: desna polovica - delovna soba, minimalistična ureditev, pano s črno podlago, na katerem je desno odtisnjena slika, levo pa izrez za okno, kjer dejansko tudi je okno (razbito), pisalna miza, stol, papir, na desni strani prizorišča je vogalni regal s knjigami (ki se v kasnejših prizorih obrne in postane točilni pult).

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvath

#

(Prizorišče je zatemnjeno, slišimo le grmenje in štropot dežja. Med te zvoke se pomeša nenaraven pok strelnega orožja. Sledi komaj slišen žvenket razbitega stekla.

Po tem reflektorji osvetlijo desni del odra, kjer je na eni polovici odra urejena pisarna - delovna soba. V ozadju je razbito okno, skozi katerega je videti bliskanje, ki spremlja zvoke grmenja in padajoč dež. Očitno je, da je naliv zelo hud. Na mizi, ki je skoraj pod oknom, vendar bolj desno, je odprt prenosni računalnik. Na tleh leži Bibiana Horvath. Stol je prevrnjen v desno. Po tleh je razsutega nekaj papirja. Žrtev je proč od mize in bočno obrnjena proti dvorani, jasno je videti krvav madež na njeni beli obleki. Široko odprtih oči lovi sapo in steguje roke v smeri vrat nekje na levi. Dvakrat, trikrat zahrope in se umiri. Njene oči ostanejo široko odprte. Luč se osredotoči na njen obraz, ostale luči (razen bliskov v razbitem oknu) se zatemnijo. Konec prizora.)

#

2. prizor

Scena: leva stran odra je salon podeželskega posestva. V njem je kamin, v katerem gori nekaj polen. Od pohištva je ob dveh stolih in klubski mizi kanape, malo pri strani, ob vratih pa servirni voziček s steklenicami. Na klubski mizici je nekaj prigrizkov in bolj ali manj praznih kozarcev. Zunaj še vedno pada dež, grmi samo občasno. Neurje se umirja.

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvath - že mrtva

Stefan Horvath

Gordon Smythe

Pamilla Harrison

Tamara McGovern

Lucyanna Tenderbelt

Tomasz Mayer

#

(Luč na pokojničinem obrazu na desni strani odra ostane. Druge luči osvetlijo levo polovico odra, kjer v prostoru (salonu) prisotni, očitno sredi zabave, otrpnejo. Vidimo Stefana Horvatha, ki stoji povsem na levi strani, ob njem Tamara McGovern, Tomasz Mayer sedi na kanapeju (desno) skupaj z Luciano Tenderbilt, očitno prekinjen sredi pogovora. Pamilla Harrison stoji sama blizu vrat, s pregledom nad celotnim prostorom in je v trenutku, ko jih obsije luč, ujeta sredi požirka pijače.)

#

Stefan: Jebenti, kaj pa je bilo tole!

(Vsi so še vedno otrpli. Nihče se ne premakne. Kot da čakajo, da bo nekdo kliknil na njihov lik z miško in jih spravil v pogon. Čisto malo utripajo z očmi, eni bolj, eni manj intenzivno.)

Stefan: Jebenti! KAJ za vraga pa je bilo tole!

Tamara: Nimam pojma. Zunaj je nekaj čudno počilo ...
(V istem hipu skoči proti zunanjim vratom in prime za kljuko.)

Mayer: Meni se zdi, da ni bilo zunaj.
(In obsedi na mestu in zvrne kozarec, v katerem morda sploh ni bilo več pijače, do dna.)

Stefan:
(medtem ko se že požene proti vratom pisarne)
Vraga zunaj! Tamle je bilo.
(Plane proti vratom v pisarno in jih odpre. Tesno za petami mu sledi Pamilla, a ostane pri vratih, Tamara ob še neodprtih vratih v predsobo zamrzne v gibu držeč za kljuko. Lucyanna sunkovito vstane. Mayer še vedno sedi. Luč osvetli tudi pisarno - reflektor z obraza se zatemni - in Stefan vidi na tleh ležečo Biba.)

Stefan: Biba!!! Ne!!! Bibaaa! Zakaj si mi to naredila!?!?
(In plane k njej ter poklekne tako, da njen obraz še vedno vidimo. Potipa utrip, vidi, da je mrtva in ji zapre oči. V istem trenutku se začnejo tresti zunanja vrata, katerih kljuko še vedno drži vsa otrpla Pamilla, ki sunkovito kljuko izpusti, kot bi jo stresla elektrika. V povsem premočeni pelerini iz predsobe počasi in dostojanstveno vstopi butler Smythe.)

Smythe: Smem vprašati, kaj se je primerilo?

Stefan: Smythe. Smythe!!!

Smythe: Da, gospod.

Stefan: Pokliči policijo. Biba je mrtva. Nekdo jo je ustrelil!
(Mayer v tem trenutku pogleda na uro. Zatemnitev. Konec prizora.)

#

3. prizor

Scena: ostane enaka. Edina razlika je, da je truplo na nosilih in v črni vreči. Občasno se še zabliska in še vedno silovito dežuje.

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvath

Stefan Horvath

Gordon Smythe

Pamilla Harrison

Tamara McGovern

Lucyanna Tenderbelt

Tomasz Mayer

Stan Kowalsky

Jimmy O'Hara

2 forenzika

#

(Odtemnitev obeh strani odra, ne do konca na desni - v delovni sobi. Oba forenzika sta v delovni sobi. Eden pod oknom nabira koščke stekla v vrečko z dokazi, drugi fotografira prizorišče. Potem merita razdaljo od okna do trupla, pobirata prstne odtise po celem prostoru, iščeta druge sledi, skratka: to počneta ves čas pogovora v sosednjem prostoru - salonu. Tiho in zavzeto. Vsake toliko se sklonita eden k drugemu in se potihoma menita, kaj morata še postoriti.

Kowalsky stoji levo, O'Hara pri vhodnih vratih, zraven njega Smythe, stoli so zdaj vsi ob klubski mizici, kjer sedijo: Pamilla, Tamara, Mayer, Lucyanna, na stolu, malo odmaknjen od drugih, Horvath.)

Kowalsky: Takole, vaše prve izjave imamo. Gotovo vas bomo še povabili na dodatne pogovore. Zaenkrat je to od mene vse. Gospod Horvath, hvala, da ste nama posodili vašo pisarno. Hvala

vsem, da ste počakali, zdaj vam bodo forenziki naredili parafinski test. Prosim vas tudi, če dovolite, da vam vzamejo vzorce DNK, če ne bom za to zahteval sodne naloge in jih bomo na koncu tako ali tako dobili ...

Horvath: Gospod Kowalsky, ...

Kowalsky: Detektiv.

Horvath: Detektiv Kowalsky, jaz sem bolan, AIDS imam ...

(Vsi udeleženci zabave razen Lucyanne osuplo pogledajo v Horvatha. Lucyanna se zagleda nekam v daljavo.)

Horvath: Vem, saj ravno to sva vam z Bibo hotela nocoj povedati ...

(Kowalsky iz žepa vzame pisalo, brska po žepih in ne najde.)

Kowalsky: Nič hudega, saj fantje znajo paziti. Samo povejte jim pa le. O'Hara, papir!

(O'Hara mu poda svojo beležnico. Kowalsky vanjo nekaj zapiše.)

Kowalsky: Še nekaj naj vas vse vprašam: kdaj točno se je zgodil umor? Nekdo od vas je navedel točno uro.

(Vsi razen Mayerja začno mencati, Mayer pa plaho dvigne roko.)

Mayer: Jaz sem bil.

(Vsi, razen O'Hare se sunkovito obrnejo proti Mayerju, O'Hara pa se samo namuzne.)

O'Hara: A priznate?

Mayer: Mislim, jaz sem povedal čas. Sem pogledal na uro, ko je butler vstopil. Deset in trinajst je bila ura. Točno deset in trinajst. Kakšni dve minuti pred tem je počilo.

(Kowalsky si še nekaj zapiše, potem odtrga list ven, si da listek v žep in poda beležnico O'Hari.)

O'Hara: Šef!

(Zatemnitev. Glasba. Konec prizora.)

#

4. prizor

Scena: Med glasbo se zamenja scena na levi v pisarno detektiva Kowalskega. Skromno je opremljena, na njegovi pisalni mizi je nekaj kupov papirja, kup listkov in vstran odrinjen star pisalni stroj. Pred mizo je star in razmajan stol za obiskovalce, na katerega se vsakdo usede bolj ali manj s strahom. Še en stol je ob pisalni mizi, nanj pa navadno sede O'Hara, kadar se s Kowalskim pogovarjata. Na slikarskem stojalu, ki je na skrajni levi strani scene, je tabla, na kateri je z risalnimi žeblički pritrjena množica listkov navidez v popolnem neredu. S stola za obiskovalce se na tablo ne vidi.

#

Osebe v tem prizoru:

Stan Kowalsky

Jimmy O'Hara

#

(Glasba. Prizor se začne s prihodom obeh preiskovalcev s prizorišča zločina. V pisarno vstopita Kowalsky in O'Hara. Kowalsky si otepa vodo s telesa, O'Hara ga samo gleda in čaka, kam se bo obrnil, da mu bo lahko sledil.)

#

Kowalsky: Mater, kakšno vreme!

O'Hara: Ja, šef. Tudi meni gre na živce.

Kowalsky: Saj mi ne gre na živce. Samo moker sem kot pes. Na živce mi gre to, ker prejle nismo mogli poslati psov v sled za storilcem. V takem dežju so vse sledi izprane.

(Kowalsky sede za svojo pisalno mizo, si sezuje čevlje in si masira stopala. O'Hara sede na stol ob pisalni mizi, a ga potem, ko Kowalsky sezuje prvi čevelj, počasi odmakne malo vstran. Še malo počaka, se obrne proti Kowalskemu.)

O'Hara: Aja, šef! Na to pa sploh nisem pomislil.

(Kowalski, ki ima opraviti z mokroto je že očitno že pozabil, na kaj se O'Harina trditev nanaša in bliskovito reagira.)

Kowalsky: Na kaj nisi pomislil.

O'Hara: Ja na to, da bi poslali pse. Mislim: na to, da jih ne moremo poslati.

Kowalsky: Pomislil, pomislil! Kako boš pa pomislil, če pa si prepričan, da boš zlikovce lovil po računalniku. Tole je oddelek za umore in moramo biti praktični. Pih, mestni otrok!

(O'Hara spet s krajšim zamikom.)

O'Hara: Šef, saj ste tudi vi odrasli v mestu ...

Kowalsky: To že, mladenič, vendar sem v mladosti gledal drugačne filme od tebe. Pustiva to! Dajva raje pogledat, kaj imava, da narediva kakšen načrt. Bova prej lahko šla v toplo posteljo. Ven z beležnico!

(Si ob teh besedah sklene roki za vratom in se nasloni globoko nazaj, noge pa da na mizo. O'Hara še malo odmakne svoj stol. Potem se Kowalsky nekaj spomni, vrne noge na tla in iz žepov začne vleči listke in jih razporejati po mizi, pred tem pa tiste, ki so že bili na mizi, pospravi v predal.)

Kowalsky: Koliko časa sta z butlerjem potrebovala do garaže in nazaj?

O'Hara: Kakšnih 7 minut v obe smeri. Pa sva krepko stopila. Računati morava, da je moral vzeti še tisti karton z vinom iz prtljažnika. Se ne izide, da bi butler lahko še streljal, čeprav na drugi strani ...

Kowalsky: No ja, če bi to ne bilo pri Horvathu, ki je pomemben davkoplačevalec, bi butlerja pridržali. Samo bi preveč kazalo tudi na Horvatha. Čeprav - imaš prav - se res ne izide. Ne gre pa mi v račun, da je rekel, da ni nikogar videl, samo slišal da je strel,

O'Hara: ... najbrž slišal ...

(In vmes brklja po beležnici. Kowalsky ga zabodeno pogleda, lesar O'Hara sploh ne opazi in nadaljuje tam, kjer ga je O'Hara prekinil.)

Kowalsky: ... ker pa je grmelo, pa ni bil prepričan, ali je videl bliskanje z neba in slišal grmenje. Ostali pa so bili itak v salonu, in če se niso prav vsi dogovorili, nihče od njih ni mogel biti. Da bi se dogovorili, se mi zdi povsem nemogoče.

O'Hara: Ja, šef, kaj pa mislite o tem, da je bilo morilsko orožje najbrž Horvathov revolver?

Kowalsky: Ej, O'Hara, in ti misliš, da je bil potem kar Horvath, a?

O'Hara: Ne, vendar ...

Kowalsky: Saj si sam videl, da je bilo v orožarni na strelišču pod garažo vlomljeno. Je pa lahko to, da je morilec, kot je videti, uporabil Horvatovo orožje, kakšno sporočilo. Eden od zunaj je bil. Vsaj zaenkrat tako kaže. No, lahko bi vlomil tudi kdo od domačih. Mater, vse je zamešano. Tale reč ne bo preprosta. Poglej: samo dvajset minut sva potrebovala do tja, vendar je bilo to povsem dovolj časa, da jo je storilec pobrisal. Veš kaj, stopi do dežurnega in mu naroči, naj aktivira vse razpoložljive sile. Preverijo vse načrtovane zasebne in komercialne lete z letališč tod okoli. Philadelphio, New Castle in Spitfire Aerospace v New Jerseyu. Do vseh se da priti v manj kot eni uri.

(O'Hara se ne premakne in nepremično zre nekam predse.)

Kowalsky: No, bo kaj, mladi mož?

O'Hara: Sem malo razmišljal, šef. A ne bi raje najprej postavili cestnih blokad?

Kowalsky: A si si pogledal zemljevid, a? Pet minut vožnje s posestva so že trije odcepi, še dve minuti naprej sta dodatna dva. V dobrih petnajstih minutah si v Wilmingtonu v nadaljnjih petih pa na kateri koli vpadnici v mesto.

(O'Hara poparjen vstane in gre proti vratom, nekaj godrnja in odpre vrata. Ko je med vrati mu Kowalsky zakliče.)

Kowalsky: O'Hara! Naj preverijo vse, ki so na letališča prišli od 22:45 naprej. Kaj gledaš! A ti veš, da je žrtvin mož predsednikov

prijatelj. Če ne bomo naredili vsega, kar moramo, bom imel za vratom Belo hišo pa še babo potem, ko bom ob službo.

(O'Hara odide ven, vrata pusti odprta.)

Kowalsky: (Zelo glasno.) In O'Hara!!! Takoj pridi nazaj. Te še potrebujem.

(Čisto potihno začne glasba. Kowalsky vstane, se pretegne. Gre do omare in si vzame steklenico. Si natoči whiskey in izpije na dušek. Potem stopi do table. Z nje pobere stare listke in si jih strpa v žep suknjiča. Nato začne nameščati nanjo listke z imeni vseh, ki so bili na prizorišču. Listek z žrtvijo da zgoraj na sredino, ostale pod njo v eno vrsto. V tem se vrne O'Hara. Glasba utihne.)

O'Hara: Evo me, šef. Fantje delajo. Dežurni je povsod poslal patrulje. Jaz sem poklical varnostne službe na letališčih. Danes od devetih naprej ni poletelo nobeno letalo. Zaradi vremena.

Kowalsky: A sem ti rekel, da s tem vremenom ni nič narobe.

O'Hara: Ja šef, če si suh. Anede?

Kowalsky: Ali pa če si moker na pravi strani. A boš ti tudi enega?

O'Hara:

(Očitajoče)

Šef!!! Pravilnik. Sva v službi.

Kowalsky: Kakšni službi! Delava. A je to delovni čas? Vikend se začnjenja, midva pa sva ob enih ponoči še vedno tukaj. Še vedno mokra. In še bova nekaj časa.

(Malo pomisli, kaj je povedal in hitro doda.)

V službi. Stopi sem!

(Kowalsky mu ob tem pomaha, O'Hara pa se počasi in previdno, skoraj v strahu, približa tabli.)

Kowalsky: No, v kakšnih odnosih z žrtvijo so tile tukaj?

O'Hara:

(Gleda malo na tablo, malo v beležnico, ki jo je spet izvlekel iz žepa.)

Stefan Horvath je mož, Gordon Smythe butler, Pamilla Harrison je žrtvina osebna tajnica, Tamara McGovern je žrtvina sodelavka v dobrodelnem skladu »Za Afriko prihodnosti«, Lucyanna Tenderbelt je Horvathova odvetnica, tisti čudak iz Evrope, ki tako hecno govori, kako že, Tomasz Mayer, pa je Horvathov poslovni partner.

Kowalsky: In kakšna je razlika med njimi?

(O'Hara se malo zamisli in polista po beležnici.)

O'Hara: Ja, Tamara McGovern je povabila žrtev, ostale Horvath.

Kowalsky: Narobe, mladi mož, odvetnica Tanderbeltova tudi ni bila povabljen. Prej, tik pred zabavo jo je Horvath prepričal, da je ostala.

(Se malo zamisli pred tablo.)

Premalo je za kakšno pametno teorijo. Po vsej verjetnosti gre za naročen umor, midva pa morava ugotoviti, kdo ga je naročil. In zakaj. No, mladenič, kaj ti misliš? Kdo je tisti? Tako na prvi pogled.

O'Hara: Ja, kaj pa vem. Preveriti morava moža, čeprav se mi zdi čudno, da bi on kaj naročal. Stari umira za AIDSom. Pa butlerja - ta mogoče računa na zajetno dediščino, zdaj ko žene ni več. Nekako ne sodi v to družčino tudi tisti Evropejec, Mayer. Po navadi gre za denar ali pa za ljubosumje, zločin iz strasti ...

Kowalsky: Ja, samo da so zločini iz strasti po navadi jasni. Tokrat pa moža nismo dobili nad truplom z nožem v roki.

O'Hara:

(Resno dopolni.)

Pa še ustreljena je bila.

(Kowalsky ga zabodeno pogleda.)

Kowalsky: Ja, šlo je za denar ali pa za ljubosumje. Vidiš, ta imena na tabli nama še nič ne povedo. Ozadja morava raziskati, ozadja. In povezave. Edino, kar zdaj veva, je, da je Horvath

organiziral zabavo, vendar so vsi razen odvetnice vedeli, da bodo tam. Edina, ki jo najbrž lahko povsem izločiva, je ona.

O'Hara: Po mojem se morava temeljito pogovoriti z vsemi.

Kowalsky: Ja, pa hitro. Mayer ima baje že v torek letalo nazaj domov. Veš kaj. Daj se ti zjutraj malo pozabavaj z računalnikom, jaz bom obrnil par telefonov na FBI, da vidim, če se kaj najde po bazah. Ob devetih pa se bomo na sestanku oddelka dogovorili, če bodo potrebne dodatne okrepitve ekipe. Takrat bo tudi jasno, kako jih bova klicala na ponovne razgovore. Zdaj pa pojdiva domov spat.

O'Hara: Ja, šef.

(proti publikli in bolj sebi v brk)

Končno.

(Zatemnitev. Glasba. Konec prizora.)

#

5. prizor

Scena: enaka kot prej - pisarna detektiva Kowalskega.
Jutro naslednjega dne. Sobota.

#

Osebe v tem prizoru:

Stan Kowalsky,

Jimmy O'Hara,

Tomasz Mayer,

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega prizorišča. V pisarno vstopi Kowalsky s cigareto v roki in divje vleče. Sede za pisalno mizo, se premisli, vstane in stopi do table, na kateri so pritrjeni listki tako, kot jih je pustil prejšnji večer. Prestavi žrtvino ime povsem levo na vrh, listka Horvatha in butlerja levo pod žrtvino ime, Mayerjev in Pamillin listek pomakne povsem desno, Lucyannin listek namesti pod Tamarinega na sredini. Stopi korak nazaj, spet globoko potegne cigareto in si pokima, vendar ne prav zadovoljno. V tistem potrka. Kowalsky skoči do mize, odpre predal, vzame ven pepelnik in naglo ugasne cigareto. Potrka še enkrat in Kowalsky z rokami maha po zraku in poskuša razgnati dim. V tem potrka tretjič, bolj odločno.)

#

Kowalsky: Ja.

(In še glasneje, skoraj neučakano.)

JA!!!

O'Hara: Dobro jutro, šef!

(Pri tem zazeha.)

Kowalsky: Ni dobro. Po mojem. Pa nehaj že s tem šefom. Načelnika kliči tako.

(In tako bolj zase.)

Če si upaš.

(Potem z normalnim glasom naprej.)

Midva sva partnerja.

O'Hara: Ja, šef.

(Kowalsky ga ostro pogleda.)

Prav, saj ne bom več. A niste nehali kaditi?

(Kowalsky namerno presliši vprašanje.)

Kowalsky: No, si prinesel kaj svežega?

O'Hara:

(Začudeno, a vseeno ustrezljivo z zaigrano navdušenostjo.)

A grem po kavo in krofe?

Kowalsky: Kakšne sveže podatke?

(Kowalsky ob tem zmajuje z glavo. O'Hara osramočen začne brkljati po svojih zapiskih.)

O'Hara: Paaa, nekaj je. Čeprav ni nič.

Kowalsky: Kako nič! Imaš kaj ali nimaš?

O'Hara: Ja, imam. Sem najprej zjutraj šel do Franka McGoverna, tega moža Tamare McGovern. Sem mislil, da bi lahko bil povezan.

(Malo začne mencati.)

Kowalsky: O, to si se pa dobro spomnil. Kaj je povedal?

O'Hara: Pravzaprav nič posebnega. Pravi, da je žrtev poznal preko žene, s katero je sodelovala, da je bila večkrat pri njem v pubu.

Kowalsky: Dobro, kje je bil pa sinoči?

O'Hara: Saj to je tisto »nič« od prej. Delal je, ker so imeli »irish whiskey happy hour« in so ga nažigali do enkrat pozno ponoči. Sem ga zjutraj vrgel iz postelje vsega krmežljavega. Ima skoraj brezhiben alibi, ki mi ga je potrdil natak, ki je povedal, da je bil McGovern ves večer tam okrog in mu je pomagal, če je bilo treba. McGovern mi je naštel vsaj še pet ljudi, ki lahko potrdijo njegovo zgodbo.

Kowalsky: Preveri še pri teh petih, biti tam okrog je lahko tudi eno uro sploh ne biti tam.

(Malo postane.)

Kaj pa letališča, že kaj vemo?

O'Hara: Ja, to je pa drugi »nič«. Letala niso letela, na letališčih pa je bilo tako malo potnikov, da so fantje z lahkoto vse preverili. Nihče od potnikov ni bil drugje kot tam, kjer so čakali, da bodo letala lahko poletela. Prvi leti so bili tako ali tako šele okrog treh ponoči.

Kowalsky: Kaj pa načrti zasebnih letal?

O'Hara: Samo en polet je bil načrtovan, pa so ga že sinoči ob devetih zvečer odpovedali zaradi vremena. Nek nepremičninar iz Philadelphie naj bi letel, nič povezan z Wilmingtonom in Horvathom.

Kowalsky: Obdukcija?

O'Hara: So rekli, da boste prvi izvedeli.

Kowalsky: Visi jim na vratu, mladi mož. Prve forenzične sledi?

O'Hara: Primerjalne analize DNK še niso naredili, a nobenih drugih koristnih sledi ni ne na strelišču, kjer je bilo vlomljeno, ne na prizorišču. Dobro, tam so našli le neka vlakna, za katera se je ugotovilo, da so od pajacov, ki jih uporabljajo forenziki.

Kowalsky: Prstni odtisi?

O'Hara: Samo od prebivalcev hiše, žrtve, Horvatha in butlerja, v pisarni pa še od tiste luštne odvetnice Tanderbeltove na pisalni mizi in Mayerjevi na enem od stolov. Skratka nič takega.

Kowalsky: Ej, mali, da se ne bi zatrapal v kakšno potencialno storilko.
(Se hudomušno nasmeje.)

O'Hara: Šef, saj sva rekla, da njo lahko izločimo ...

Kowalsky: ... kar pa še ne pomeni, da lahko za njo mečeš svoje okularje.
(O'Hara užaljeno začne gledati v tla.)

Med službenim časom.

(O'Hara si vidno oddahne. Zazvoni telefon, Kowalsky dvigne slušalko.)

Kaj?!? Že? Malo naj počaka. Ja, ga bomo poklicali noter.

O'Hara: Koga bodo poslali?

Kowalsky: Tistega Mayerja, ki je bil sinoči tam. A si ga že preveril po bazah?

(O'Hara pokima in začne gledati po beležki.)

O'Hara: Sem, prejle. Ima dosje.

Kowalsky: Sem z njim!!!

O'Hara: Ne ni pri nas. Pri CII je. Ne morem noter, ker bi moral imeti precej visoka pooblastila. Ampak izgleda ima nekaj z njimi.

Kowalsky: Aja, to bo pa še zanimivo. Bogve, če bo povedal, da je imel kaj z njimi. Pokliči ga.

O'Hara:

(Počasi vstane, stopi do vrat, jih odpre in malo bolj .)

Kar naprej, gospod Mayer!

(Pri tem izgovori »a« kot »e«.)

Mayer: Mayer. Široki »a«. Madžarski priimek.

Kowalsky: Sedite tukaj. Madžarski, pravite.

(Mayer sede na razmajan stol za obiskovalce.)

O'Hara: Ali se z gospodom Horvathom poznata še od tam?

Mayer: Ne, kje pa. Jaz sem premlad za kaj takega. Sem se rodil precej kasneje, kot je on že odšel od tam.

Kowalsky: A tako? Kako pa ste se potem spoznala?

Mayer: Stefan, mislim gospod Horvath, me je našel konec osemdesetih let, ko so se začela demokratična vrenja v vsej vzhodni Evropi.

O'Hara: Ste bili takrat politično aktivni?

Mayer: Niti ne.

(Malo pomisli.)

No ja, tudi. Vendar ne tako, v kakšni stranki. Saj jih takrat niti še ni bilo. Sem pa bil za spremembe, tako kot ostali. Ravno sem doštudiral.

Kowalsky: In prav vas je našel Horvath za sodelavca?

Mayer: No, ni me ravno našel. Sam sem se javil. Takrat so mnogi zahodni investitorji iskali domačine za sodelovanje. Za tujce pri nas nikoli nismo bili odprti. Jaz sem bil samo eden od

teh, ki smo se javili. Saj ni bil samo gospod Horvath, ki je iskal domačine, mnoge druge multinacionalke so jih.

O'Hara: In vi ste poiskali ravno Horvatha? Zakaj prav njega?

Mayer: Ja, veste, saj ne, da se angleščine ne bi učili, vendar sem jo takrat bolj slabo govoril.

O'Hara: Še danes ...

(Se namuzne in pogleda Kowalskega, ki ga prestreli z očmi.)

Mayer: Kaj ste rekli?

(Mayer se obrne proti O'Hari, tako da ga Kowalskega vprašanje preseneti z druge strani.)

Kowalsky: Nič, nič. Zanima me, če ste imeli kakšna priporočila, da vas je Horvath vzela.

Mayer:

(Mayer malo pomisli, vdihne, kot da bo nekaj rekel, potem odvrne z glavo in med zobmi s strahom stisne.)

Ja, on je Madžar.

Kowalsky: In je kot velik patriot prav vas vzela. Brez priporočil najbrž ne bi šlo, se vam ne zdi?

Mayer: Ja ne vem. Morda mu je pa kdo kaj rekel. Res ne vem, to morate njega vprašati?

Kowalsky: In koliko časa že delate zanj?

Mayer: Enajsto leto traja.

Kowalsky: Ali ste kdaj sodelovali s kakšno obveščevalno službo?

Mayer:

(Mayer vprašanje zategne na 'i'.)

Prosim?

O'Hara: Ste bili kdaj špijon, vas je vprašal?

Mayer: Mi smo imeli trd socializem, spoštovana gospoda, takrat je bil skoraj vsak špijon. No jaz ne. Jaz našim nisem bil zanimiv.

(Mayerjev zaščitni zid je načet, saj ob zadnjem stavku začne begati z očmi od enega do drugega. Kot ujeta žival v kletki daje vtis, kot da bi najraje pobegnil.)

O'Hara: Kaj pa ostalim?
(Mayer že hoče nekaj reči, a ga med njegovim vdihom prekine Kowalsky.)

Kowalsky: Pustimo to. Zaenkrat. Bibo Horvath gotovo poznate že od začetka.
(Mayer malo strese z glavo, kot mu preobrat Kowalskega ne bi šel v račun. Deluje dokaj zmedeno, čeprav malo mirneje, kot prej)

Mayer: Ne ravno. Šele par mesecev po njuni poroki sem bil prvič tukaj. Takrat sem jo spoznal.

O'Hara: Kako dobro pa?

Mayer: Ne ravno. Bila sva si predstavljena. Včasih smo se družili, tako kot sinoči.
(Malo utihne, kot bi razmišljal. Poskuša se umiriti.)
Drugače pa je ona imela drugo delo. Afrika, saj veste.
(Potem pa precej poudarjeno doda.)
Midva osebno pa nisva imela nobenih stikov.

Kowalsky: Nobenih?

Mayer:
(Kar malo prehitro ustreli.)
Ne, ne, prav nobenih.
(Potem se, kot bi se vdal v usodo, zamišljeno zazre nekam v daljavo. Glasba. Počasna zatemnitev. Konec prizora.)
#

6. prizor

Scena: Desno prizorišče, delovna soba na Horvathovem posestvu. Okno ni razbito!!!.

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvath

Tomasz Mayer

#

(Odtemnitev. V delovni sobi za pisalno mizo sedi Biba. Mayer potrka in po pozivu vstopi.)

#

Biba: Ja!

Mayer: Dober dan.

(Se ozre po prostoru.)

Biba: Živijo!

(Skorajda radostno.)

Mayer: Kje pa je Stefan? Rekel je, da naj pridem sem.

Biba: Nekaj ga je zadržalo. Kakšno uro ga še ne bo.

Mayer: Najbolje, da počakam.

Biba: Saj bova skupaj počakala.

(Vstane izza mize, Mayerja prime za roko, ga popelje od vrat in ga posede na stol.)

Bova nekaj spila, a?

(Ne da bi počakala na odgovor gre k omari in vzame ven steklenico in dva kozarca. Zapeljivo miga z boki, Mayer ji sledi s pogledom.)

Mayer: Mogoče, malo. Zgodaj je še.

(Biba se s kozarcema v rokah približa Mayerju in mu pomoli enega. Mayer vzame kozarec.)

Biba: Nikdar ni prezgodaj za dober viski in dober seks.

(Ko to govori, Biba odloži svoj kozarec na mizo in se okobal usede na Mayerja. Ta naglo nese svoj kozarec k ustom, ona ga

z roko zaustavi, pomoči svoj prst v kozarec in ga čutno oblizne.)

Bova popila nekaj, Tomažek?

Mayer: Moja žena ...

Biba: Je zdaj tako daleč stran.

(Mayer skoraj preplašeno zre v Bibo, ki medtem že drugič potopi prst v kozarec in prst ponudi Mayerju, ki ga začne sesati. Potem prime drugo Mayerjevo roko za prst, ga potopi v kozarec, si prst nese pred usta in začne sesati njegov prst. Glasba. Zatemnitev. Konec prizora.)

#

7. prizor

Scena: Menjava scene na desnem prizorišču. Tam je zdaj lokal, v katerem je natakarkar za točilnim pultom, nekaj brklja očem publike skrito. Za mizo pa sedi Tamara McGovern in se pogovarja po telefonu. Prehodna glasba počasi utihne, čisto potihno za ozadje slišimo radio, naravnann na program z irsko glasbo.

#

Osebe v tem prizoru:

Pamilla Harrison

Tamara McGovern

natakarkar

#

(Glasba potihne. Odtemnitev desnega prizorišča.)

#

Tamara: Če ti rečem, še zdaj sem čisto šokirana. Kar ustrelil jo je. Pa samo na majl je šla pogledat. (Malo posluša.) Ne, nisem še bila, zdajle grem, ko s Pamillo spijeva kavo. Morava se pogovoriti, ker se bo tisto v Sudanu izgleda začelo odpletati. To je bila zadnja zadeva, na kateri je Biba delala.

(Natakarkar prinese kavo.)

Hvala.

Kratko utihne.)

Ne, ne, nič tebi nisem rekla. Kavo sem dobila. A boš ti prišel kaj sem? Rekli so mi, da si se samo toliko zjutraj oglasil, da si mobilca vzel, ki si ga včeraj pozabil. Kje pa si? A irskega viskija je včeraj zmanjkalo. Je bila huda včeraj, a? A policija je bila zjutraj pri tebi? Kdaj pa? A, ko sem še spala. Kaj so pa hoteli od tebe, saj nisi tam okrog lazil? Ali morebiti si?

(Popije malo kave in se skremži, ker še ni dala sladkorja, ki ga takoj doda in začne mešati.)

Aha. A zato si potem šel kar od doma?

Ja, Pamillo čakam.

(V tistem v lokal vstopi Pamilla.)

O, je že prišla. Nehati moram. Se kaj vidiiva čez dan. Ja, lahko greva skupaj na kosilo. Adijo. Te pokličem, ko bom tam opravila. Dober dan, Pamilla.

Pamilla: Dober dan, živijo.

(Se usede k mizi, malo stran, kakor da bi se Tamare bala.)

Tamara: Kako je?

Pamilla: Saj veš kako. Nikakor.

Tamara: Za Sudan sprašujem ...

(Pamilla zabodeno pogleda.)

Pamilla: Si pa ostra. Takoj k poslu. Sudan je zdaj v redu. Tisti Roberto, s katerim je kontaktirala Biba ...

(Malo pomolči in se nakremži, kot bi nekaj velikega pogoltnila.)

... no, Roberto je povedal, da je dobil njen majl. Ob petih zjutraj ...

Tamara: O mater, še tisti majl je sinoči napisala, preden je umrla.

Pamilla: Ja, in mu dala točna navodila, h komu na ministrstvo v Kartumu naj gre. Pri tistem tipu je bila Biba prejšnji teden in je rekel, da je urejeno. Pa ni bilo. No, Roberto mu je danes nesel še eno kuverto. Zdaj bo pa menda šlo.

Tamara: Ja, tistim paketom s hrano bo kmalu potekel rok in smo morali kontejnerje spraviti z ladij v Port Sudanu. Ne vem, če ne bi bilo lažje čez Egipt. Škoda, da Bibe ni več. A ti to razumeš?

Pamilla: Seveda razumem. Saj je čisto preprosto. Robo bomo zdaj spravili na kopno.

(Tamara jo debelo pogleda.)

Tamara: Nisem tega mislila. Če razumeš, kdo se je Bibe lotil mislim.

Pamilla: Ne to mi pa ni jasno. Pa ravno njo, ki ima ...

(Se zdrzne in obstane, ker je uporabila sedanjik.)

je imela toliko ene pozitivne energije.

Tamara: Ja, res. A misliš, da je bilo doma kaj narobe.
(Pri zadnjem stavku se zarotniško nagne k Pamilli in ga skoraj zašepeta.)

A si ti vedela, da je Stefan imel AIDS.

Pamilla:

(Povsem, zdaj povsem umirjeno.)

Nisem do sinoči. Pa po mojem tudi ni bilo zaradi Sudana. Čeprav je Biba prejšnji teden prišla nazaj povsem potrta. In nič dosti ni hotela govoriti o tem, kaj se je dogajalo tam čez. Samo ene dvakrat je bentila nekaj o podkupljivih lakomnih hijenah.

Tamara:

(Afektirano!)

To so pa res. Oni tam vedno dobivajo svoja redna plačilca. V kešu. Čeprav so prav ti isti podkupljivi birokrati krivi, da imajo toliko takih revežev. Oni si že ne bi šli škode delati. A je včeraj kaj takega, drugega mislim, govorila čez dan?

Pamilla: Ne. Sploh ne. Samo Sudan, pa Robert tam čez. In na živce ji je šlo, da se je vse skupaj tako počasi odmotavalo. Kljub temu, da je bila tam. Saj je res katastrofa, da ti ladje tri tedne držijo v luki in jih ne pustijo raztovoriti. A si ti že bila na policiji?

Tamara:

(Plete naprej, kot da Pamilla vmes ni ničesar povedala.)

Ne, zdajle grem. Moj Frank je že bil. Sploh ne vem, kako jim jaz lahko pomagam. Poslušaj Pamilla, še o nečem bi rada govorila s tabo zdajle. Zdaj si ostala brez službe ...

Pamilla: Ne še povsem. Stefan je rekel, naj si vzamem še kak mesec časa, da lepo pospravim za Bibo,...

(Tamara prhne in se nakremži proti Pamilli ter tleskne z jezikom.)

... ja prav to je rekel, da naj pospravim za njo, in rekel je, da mi bo izplačal še za dvanajst mesecev, tako da ne bom

imela problemov s plačevanjem računov. V bistvu bom s tem denarjem zdaj lahko zaključila študij. Kaj pa je?

Tamara:

(Skoraj panično.)

Zdaj ko Bibe ni več, potrebujem pomoč. A veš, ko je ona prišla zraven, so se zadeve razrasle. Toliko različnih front je odprla. Včasih je potekalo par projektov hkrati, veš Afrika je komplicirana, zdaj jih imamo pa po dvajset in več. Ti ta posel poznaš, saj si delala za Bibo, in sem mislila, če bi morebiti ...

(Ves čas, ko to govori, nervozno maha z rokami po zraku, da bi poudarila pomen svojih besed.)

Pamilla:

(Že postaja malo nervozna zaradi Tamare.)

Po pravici povedano, ne vem, kaj naj rečem. Stefan me je danes zjutraj presenetil s tem denarjem za celo leto. Ej, vsekakor ti bom pomagala, ta mesec gotovo, vmes moram pa razmisliti, kaj naj naprej počnem v življenju. A veš, vseeno moram še spraviti tale MBA pod streho. Tole delo pri Bibi je bilo začasno. Moram prespati, ti povem. Saj bom kmalu vedela, če kaj in kako. Ni se mi zdelo, da zna biti ta posel tudi nevaren. Ej, zdaj moram pa na faks. Čez pol ure imam konzultacije.

Tamara:

(Bolj umirjeno, ker ni TAKOJ dobila Pamillinega pritrdilnega odgovora.)

Saj mogoče pa ni zaradi posla. Te pokličem popoldan, zdaj že moram počasi na policijo.

(Že zagrabi za torbico, da bo vstala,...)

Pamilla:

Jaz sem pa že bila.

(... Ta Pamillin stavek prikuje Tamaro nazaj na stol.)

Tamara:

Aja?

(Konspirativno.)

Kaj so te pa spraševali?

Pamilla: To, s čim vse se je Biba ukvarjala in sem povedala, da v glavnem s pomočjo Afriki, da ji je bila vseč tamkajšnja kultura in drobni spominčki, ki jih je hranila po šatuljicah. Vso tisto njihovo šaro, navadne kamenčke med diamanti.

Tamara: Nič o meni? Pa o Franku?

Pamilla: Ne.

(Glasba. Odhod obeh ženskih akterk skozi desna vrata lokala. Natak ar ostane in pospravlja z mize, nato gre za točilni pult in tam pospravlja, briše kozarce, bere ... Delna zatemnitev desnega prizorišča. Konec prizora.)

#

8. prizor

Scena: pisarna Stana Kowalskega na policiji. Še vedno sobota.

#

Osebe v tem prizoru:

Stan Kowalsky,
Jimmy O'Hara,
Gordon Smythe,
Stefan Horvath,
Natakar

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega prizorišča. Desno prizorišče je delno odtemnjeno.)

Kowalsky No, mladi mož. Kje sva ostala, aja: balistični test orožja že imamo?

O'Hara: Ja, ujema se. Storilčevo orožje je Horvathov kolt.

(V tistem zazvoni telefon. Kowalsky ga dvigne.)

Kowalsky: Smytha pošljite noter, Horvath naj počaka, da ga pokličem.

(Se obrne proti O'Hari in mu pomigne proti vratom.)

Bova potem nadaljevala. Butler Smythe je tukaj.

(Trkanje na vrata. O'Hara vstane.)

O'Hara: Še o Horvathu imam ...

Kowalsky:

(Se delno obrne proti vratom, a ne reče prav na glas.)

Ja.

(Potem proti O Hari.)

Dobro, dobro, bova potem še kaj o tem rekla. Odpri mu.

(Pokaže proti vratom in reče glasneje.)

Ja!

(Prav v trenutku ko O'Hara pride do vrat v pisarno vstopi butler Gordon Smythe in se togo ustavi pri vratih.)

Smythe:

(V pretiranem slovnično dodelanem jeziku.)

Dober dan, gospoda.

Kowalsky: Jaz sem detektiv Kowalsky, tole je narednik O'Hara. Midva že nisva gospoda. Dober dan, gospod Smythe.

(Tega gospoda Kowalsky izgovori s pretiranim poudarkom na 's' da kar malo zasedlja. Smythe ne reagira, samo prikima in togo stoji pri vratih)

Kowalsky: Sedite tukaj. O'Hara! Podaj mu stol.

(Po krajšem premisleku doda:)

Prosim.

(O Hara mu poda razmajan stol »za obiskovalce«. Sam ostane stoje za Smytheovim hrbtom.)

Kowalsky: Kako ste, gospod Smythe?

Smythe: V skladu z razmerami.

(Se poskuša pokonci usesti na stol, vendar se ta negotovo ziblje.)

O'Hara:

(Izza hrbtna zelo hitro in bolj na glas:)

Kaj pa to pomeni?

Smythe: Glede na to, da so gospo ustrelili. To sem mislil.

(Pri tem se malo nagne nazaj in togo obrne levo malo proti nazaj, kakor da odgovarja samo O'Hari.)

Kowalsky: Je že v redu. O'Hara, daj usedi se.

(O'Hara prav počasi prime stol ob pisalni mizi in ga prestavi levo, na pol za Smytheov hrbet, pri svojem početju pa ves čas ostro zre v butlerja. Medtem Kowalsky že nadaljuje, zato Smythe malo zmedeno pogleduje od enega k drugemu.)

Povejte mi, gospod Smythe, kako to, da je gospod Horvath vzletel štirideset let mlajšo žensko.

Smythe: Šestintrideset.

Kowalsky: Kako?

Smythe: Šestintrideset let je bila mlajša. On jih je imel ob poroki petinšestdeset, ona devetindvajset.

O'Hara: Bo že držalo. A igrate šah?

(Kowalsky mladega policista presenečeno pogleda.)

Smythe: Včasih, z gospodom Horvathom.

Kowalsky: No, zakaj jo je Horvath oženil?

Smythe: Najbrž zato, ker jo je imel rad. To morate njega vprašati.
(Medtem na mizi Kowalskega na njegov mobilni telefon prispe SMS. Kowalsky ga prime in poda o'Hari. Smythe ob pripovedovanju sledi poti telefona iz rok v roke. O'Hara hitro prebere sporočilo in prekine Smytha.)

O'Hara: Ali ste jo vi ustrelili?

(Kowalsky ga debelo pogleda, O'Hara pa mu poda telefon, detektiv pogleda sporočilo in se grozeče obrne proti butlerju.)

Kowalsky: No. Odgovorite!

Smythe: Ne, nisem. Od kod ste pa to vzeli?

O'Hara: Parafinski test je na vaših rokah pokazal sledi smodnika. Vi ste streljali!!!

(Zadnji stavek je povedal kot odločno trditev.)

Smythe: Seveda sem streljal.

(Smythe odgovori umirjeno. Policista se spogledata.)

Ob petkih streljamo.

Kowalsky: Kaj?

Smythe: Tarče. Na strelišču vsak petek vadimo streljanje na tarče. Tudi gospa je streljala. Vsak petek od petih popoldan streljamo dve uri.

O'Hara: Torej ste tudi ta petek streljali.

Smythe: Da. Saj sem že povedal.

(Kowalsky pokaže O'Hari, naj se nagne k njemu in mu nekaj zašepeta, ta pa takoj zapusti pisarno.)

Kowalsky: Povejte mi, prosim, kaj je počela gospa Horvath na dan zločina.

Smythe: Zjutraj je vstala ob sedmih. Pojedla je malo sadja in popila kavo, ob osmih je z gospodično Pamillo že igrala tenis, kot to sicer počne dvakrat tedensko.

Kowalsky: A tenis igrata? A ni ona njena osebna tajnica?

Smythe: Da, pa tudi njena teniška soigralka je. No bila je. To je bil del njenih obveznosti. Pred njo je bil pa nek fant, ki je potem končal študij.

(Kowalsky prikima.)

No, po deseti uri sta šli za dobri dve uri v pisarno, potem pa na sestanek h gospe Tamari McGovern. Kolikor vem, se je nekaj zapletalo nekje v Afriki, kjer je bila gospa pred časom. Ob 15.30 sem postregel kosilo, nato je bila gospa malo v svoji sobi. Ob petih smo šli na strelišče. Zvečer je bila zabava.

Kowalsky: Kdaj je začelo deževati?

Smythe: Ves dan je padalo po malem. Zlivati se je začelo šele po osmi. Kot so napovedovali.

Kowalsky: Ali ste vedeli, da ima gospod Horvath AIDS?

Smythe: Da. Povedal mi je takoj, ko je izvedel.

Kowalsky: Kdo je še vedel?

Smythe: Gospa Horvath. Gospod je rekel, da tega do nadaljnjega ne bo povedal nikomur drugemu. No, pa njegov zdravnik je vedel.

Kowalsky: In vi niste tega nikomur pravili?

Smythe: Če je gospod rekel, da naj ne.

Kowalsky: Prav. Dobro. Gospod Smythe, lahko greste.

(Smythe vstane in se odpravi proti vratom, skozi katera je vstopil, vendar ga Kowalsky preusmeri.)

Ne tam. Skozi tale vrata prosim. In gospod Smythe.

(Smythe se ustavi in obrne.)

Če vas bomo še potrebovali ...

(Smythe resnobno prikima in zapusti prostor - se tako premakne v lokal, kjer sede za mizo, natakar, ki je prej pospravljajl točilni pult, pristopi k njemu, kjer ta nemo nekaj naroči. Medtem vstopi O'Hara in od vrat molče spremlja butlerjev odhod.)

O'Hara: Zdravnik se je ravno lotil obdukcije. Takoj je naredil parafinski test. Res je tudi ona streljala.

Kowalsky: Torej je tale tip to povedal po resnici.
(Kowalsky »to« posebej poudari, kakor da drugi podatki še niso vredni, da bi jim verjel.)

O'Hara: Aha.

Kowalsky: Poglejva pred Horvathom na hitro še par stvari. A ti si s Pamillo Harisson že govoril?

O'Hara: Sem. Malo prej, preden sem se zakadil v računalnik.

Kowalsky: In?

O'Hara: Delala je za pokojnico leto in pol. S plačilom je zadovoljna Z delom tudi. Šokirana je zaradi njene smrti.

Kowalsky: Kakšna pa je?

O'Hara: Pravi cuk'rček. Saj ste jo videli sinoči.

Kowalsky: Nisem mislil tega. Kako deluje danes. Sinoči so itak vsi delovali čisto podrto.

O'Hara: Aja, to. Ja osredotočena, sistematična, dobro organizirana ...

Kowalsky: Kot iz razpisa, a?

O'Hara: Prosim?

Kowalsky: Nič, pozabi. Kaj je povedala o svojem odnosu z žrtvijo?

O'Hara: Nič nepričakovanega. Pravi, da je bila žrtev do nje prijateljska, da je bila z njenim delom zadovoljna. Biba Horvath je precej potovala v Afriko in ne, nikoli je ni vzela s seboj. Pa bi rada šla, je rekla. Pravkar se je vrnila iz Sudana. Plačevala jo je zasebno, čeprav je večino časa delala za tisti dobrodelni sklad ali nekaj takega. Moža pa, je še rekla, je, kot ona ve, imela rada in ga je spoštovala.

Kowalsky: Kaj si pa iz računalnika izbrskal?

O'Hara: O skladu ne prav veliko, ker izgleda bolj malo delajo na piaru. Po mojem se financirajo iz »davčnih olajšav«. To bom še posebej preveril, če bo treba.

Kowalsky: Horvath?

O'Hara: Aha. On.

(Tu pa tam pogleda v zapiske.)

Ja na »Wikiju« piše, da je emigrant iz Madžarske, pri dvajsetih je kot madžarski reprezentant v šahu prebegnil po nekem tekmovanju v Avstriji. Prišel je v Ameriko in je obogatel s finančnimi naložbami in z mediji, iz katerih pa se je zadnja leta umaknil. Eden od njegovih skladov še zdaj izdaja časopis ...

(Zapiski!)

„Jó napot kívánok“.

(To O'Hara malo nerodno naglašuje. Povsem nemadžarsko.)

Je tvorec kopice skladov, od katerih je večina namenjena pomoči revnim predelom v svetu. Nekaj jih je takih, ki so v preteklosti pomagali emigrantom iz sovjetskega bloka, da so se po prihodu v Ameriko lažje postavili na noge. Politično podpira republikance, vendar se javno ne druží s politiki. Je predsednikov zasebni prijatelj.

(Zapiski!)

Biba Horvath je bila njegova tretja žena. Iz prejšnjih zakonov nima živih otrok, saj sta mu sin in hči iz prvega zakona umrla. Sin je vzel »zlati šus«. Hči se je ponesrečila na plezanju nekje v Arizoni. Za bivši ženi je poskrbel z bogatima skrbniškima skladoma. Med posameznimi zakoni je minilo po več let, zato lahko sklepam, da ga Biba ni ravno prevzela kakšni drugi ženski.

Kowalsky: Koliko?

O'Hara: Kaj koliko?

Kowalsky: Koliko let je minilo od zadnje ločitve do poroke z Bibo?

O'Hara: Dobrih pet let.

(Zapiski.)

No, v uradnih bazah prvih nekaj let po prihodu v Ameriko manjka. Lahko da je kaj delal za državo. Ampak dosjeja nima. Tako kot tisti Mayer.

Kowalsky: Nič.

- O'Hara: Ja evidentiran ob prihodu kot imigrant, potem pa nekaj let, do njegovega čudežnega vzpona nič, zero, zilch, nada ...
- Kowalsky: Pokličiva ga.
(O'Hara gre proti vratom in zakliče na hodnik. Dokaj prijazno.)
- O'Hara: Gospod Horvath! Vstopite prosim.
(Horvath vstopi samozavestno, se ustavi dva koraka od vrat in ozre po pisarni, kot bi si poskušal zapomniti podrobnosti. Šele nato pogleda proti Kowalskemu za pisalno mizo in mu pokima. O'Hara sploh noče opaziti, zato ta okamnelo drži za kljuko in se niti ne premakne.)
- Kowalsky: Dober dan ... tudi vam.
(Ta »tudi vam« je dodal skoraj cinično, potem pa ostreje nadaljuje.)
Usedite se!
(Ostrejši ton Kowalskega predrami O'Haro pri vratih, vendar ta zamudi, ker Horvath prej opazi, da stol pred mizo Kowalskega ni v najboljšem stanju in naglo pograbi O'Harin stol, ga prestavi nasproti Kowalskega, sede nanj in se povsem mirno zazre v Kowalskega.)
- Horvath: No. Čakam.
- Kowalsky: Gospod Horvath. Vidim, da lahko preskočiva uvodne vljudnosti. Pripovedujte mi najprej malo o sebi.
- Horvath: Lepo vas prosim, gospod Kovalčuk ...
- Kowalsky: Kowalsky, detektiv Kowalsky. Piše na vratih.
(Horvath se nasmehne in prikima. V istem trenutku se O'Hara poskuša stabilno usesti na majav »stol za obiskovalce«, a mu nekako ne uspe. Zato se nasmehne tudi Kowalsky.)
- Horvath: Prav. Kowalsky. Če bi vas res kaj konkretnega zanimalo o meni, bi konkretno vprašali. Vse o meni piše na Wikipediji in si tam lahko preberete. Kaj bi torej res radi izvedeli?
(Ob omembi Wikipedije O'Hara obrnjen proti Kowalskemu dvakrat prikima kot v potrditev Horvathovih besed, zato ga Horvath

hladno pogleda naravnost v oči. Tako je njegov naslednji izrečeni stavek videti, kot bi ga izrekel O'Hari.)

Kowalsky: U redu, bom pa drugače vprašal.

(Malo pomisli, ker ugotavlja, da mu Horvath prevzema vajeti pogovora, in pogled usmeri v Horvatha.)

Kakšen je bil vaš odnos z mnogo mlajšo žrtvijo?

(»Žrtvijo« je še posebej zategnjeno poudaril.)

Horvath: Z Bibo sva imela spoštljiv in ljubeč odnos. Ni vam potrebno posebej poudarjati starostne razlike, ker nama nič ni pomenila. Tega vi najbrž ne morete razumeti.

Kowalsky: Jaz že razumem, vendar so najbrž v vsakem zakonu razpoke. Tudi v vajinem, za katerega trdite, da je bil spoštljiv in ljubeč.

(Pri zadnjih dveh trditvah pogleda na svoje listke, kot bi kaj pisalo na njih, vendar bi s tem rad samo dodal težo svoji trditvi. Horvath povsem mirno odgovori.)

Horvath: Ne, prav nič ni škripalo v najinem zakonu. Ne glede na to, kaj si vi mislite.

(»Vi« poudari, za tem stavkom pa malo počaka, kot bi iskal prave besede. Ob tem teatralno z roko zakroži po zraku.)

Čeprav ne morem reči, da zadnji dve leti, odkar sem zbolel, ni bilo drugače. Tisto dobro leto pred tem pa je bilo čarobno.

O'Hara: Kaj pa je bilo drugače? Ste hoteli otroke ali kaj?

(Ob zastavljanju vprašanja se njegov stol sumljivo zamaje.)

Horvath: Ja, »kaj«. Najino skupno spolno življenje je v trenutku padlo na nulo. Kar se pa otrok tiče, jih Biba ni mogla imeti, ker je imela v mladosti en zoprni splav.

Kowalsky: Saj najbrž že prej ni bilo bolje. AIDSa najbrž niste dobili na golfu.

Horvath: Golfa v glavnem ne igram. Okužil sem se povsem po neumnem. Na ribarjenju v Afriki s trnkom, katerega je pred tem okužil eden od lokalnih članov posadke, ki je bil pozitiven ...

O'Hara: ... in vi ste takoj vedeli, da ste okuženi?

Horvath: Ne, to ne. Vendar sem se dal pregledati ob povratku, kar vedno storim, kadar pridem z daljše poti po svetu. Tistega člana posadke pa smo odkrili naknadno.

Kowalsky: A tako. Se opravičujem. Vendar me vseeno zanima, kako je potem potekalo vajino »spolno« življenje.

Horvath: Saj ne vem, a je to zdaj pomembno ...

O'Hara: To bova pa že midva presojala.

Horvath: Saj nimam česa skrivati. Od takrat naprej je Biba imela ljubimce. Tako sva se zmenila. Predlagala je ona, saj je bila ona visoko spolno aktivna že prej, pa tudi midva nisva bila ravno angelčka. Normalno je, da sem se strinjal.

Kowalsky:

(Osuplo.)

Čakajte malo. Ljubimce je imela. Koliko, koga, kdaj, kje?

(O'Hara zajema sapo, kot bi še on hotel kaj vprašati, pa mu Kowalsky to s pogledom prepreči.)

Horvath: Kar nekaj jih je bilo: tisti študent, ki je bil prej njen tajnik, potem je bil še neki filmski igralec, ki ga je poznala od prej in naju je obiskal lani, pa občasno Frank McGovern, Tamarin mož, pred časom pa celo njena osebna tajnica Pamilla. Drugih ni bilo.

O'Hara: Kako ste lahko tako prepričani?

Horvath: Ker sva si vse zaupala. Dogovorila sva se, da bo to počela doma, v svoji sobi.

O'Hara: Ne me basat!

Kowalsky: Čakaj, Jimmy, kako pravite, gospod Horvath. Zmenjena sta bila, da bo to počela tako rekoč vam na očeh.

Horvath: Ne tako rekoč. Vse sem videl. Tudi posneto imam. In vedno sva se potem o tem tudi pogovarjala. Saj je bilo to konec koncev vse, kar sva lahko še varno počela, saj razumete?

O'Hara: Niti ne.

(Ob tej pripombi se Horvath vidno obrne proč od O'Hare, ki se malo presede na stolu. Njegov stol se ob tem nevarno zmaaje.)

Kowalsky: In kdo od teh je bil zadnji?

Horvath: Prav zadnji je bil Frank McGovern, vendar se je zadnji mesec in pol zelo poredko oglasil. Biba je izgleda imela toliko skrbi s to Afriko, da je na seks po mojem bolj malo mislila.

Kowalsky:

(Ki je začutil, da je dobil spet tempo pogovora v svoje roke. Malo je pobrkljal po svojih listkih.)

Dobro, pustimo to. Povejte mi še to, kako to, da tistega vina, po katerega je šel butler v avto, niste imeli spravljenega v svoji vinski kleti?

Horvath: Zato, ker ga je včeraj dopoldne prinesel gospod Mayer z letala. Vedno prinese kakšno dobro vino. Po tem, ko ga je Smythe odložil v hotelu, je vino še kar ostalo v prtljažniku.

O'Hara: Pa je gospod Smythe dober butler?

Horvath: Odličen. Organiziran, sistematičen, lojalen. Spoštuje navodila, a se zna tudi sam odločiti, kadar mora najti rešitev. Tako rekoč popoln je.

Kowalsky:

(Ki je zaznal nekakšno logično neskladje podatkov.)

Kako pa to, da je tako sistematičen vino pozabil v prtljažniku?

Horvath: Tega pa res ne vem. Morda pa veste vi?

Kowalsky: Kar vem, tukaj ne bom pripovedoval. Zaenkrat. Kaj pa je tale Mayer ...

(Pogleda po listkih.)

... Tomasz Mayer počel sinoči pri vas?

Horvath: Uro pred začetkom zabave smo imeli še sestanek z odvetnico Lucyanno Tenderbelt v zvezi z reorganizacijo, ki jo pripravljamo. Gospod Mayer je bil doslej zadolžen za posle v vzhodni Evropi, še posebej na Balkanu.

O'Hara: Kaj pa konkretno dela?

Horvath: Strateške naložbe v nove demokratične države v Evropi, pomoč žrtvam vojne na Balkanu skozi posebne sklade, lobiranje pri vladah za eno in za drugo področje delovanja. Take običajne stvari.

(Malo postane. Se nasmehne in doda.)

Saj razumete?

(Kowalsky namerno presliši zadnjo pripombo, a vseeno globoko vdihne in glasno izdihne in nadaljuje s spraševanjem.)

Kowalsky: Pa je uspešen?

Horvath: O ja, kar ...

Kowalsky: Zakaj pa ga boste zamenjali?

Horvath: Kako to mislite?

Kowalsky: Saj ste rekli, da je bil doslej zadolžen za posle v vzhodni Evropi. Mar to ne pomeni, da ga boste odstavili.

Horvath: To ravno ne. Sicer pa več o tem ne bi govoril in upam, da bo tudi ta del pogovora zaupen, ker je reorganizacija še v teku ...

Kowalsky: Prav, gospod Horvath. Še se bomo videli. Če bo potrebno.

(Horvath vstane in se odpravi proti vratom.)

O'Hara: Tista vrata desno vodijo ven.

(In ko Horvath zagradi za kljuko ...)

Kowalsky: Še to mi povejte, gospod Horvath, imate radi šah?

Horvath: Za šah ni dovolj, da ga imaš rad. Znati ga moraš igrati. Ljubezen, logika in trdo delo. Če bi ga vi kdaj resno igrali, bi vam bilo jasno. Nasvidenje, gospoda.

Kowalsky: Počasi, počasi. Še eno vprašanje imam za vas. Ali ste prva tri leta v Ameriki igrali šah?

Horvath: Ja malo tudi. Ampak tako, bolj za zabavo.

O'Hara: In s čim ste se poleg tega še ukvarjali?

Horvath: O tem pa ne morem govoriti.

Kowalsky: Zakaj ne? Jaz bi pa vseeno rad vedel.

Horvath: Zaveza molčečnosti. Nacionalna varnost. A zdaj lahko grem?

Kowalsky:

(Nejevoljno, skoraj naveličano.)

Ja. Lahko.

(Horvath odpre vrata in odide. Kowalsky in O'Hara ostaneta sama v pisarni. Horvath vstopi v lokal na desni in sede za mizo k Smythu. Nekaj potihlo govorita med seboj. Natarakar pristopi. Horvath neslišno naroči. Natarakar odide h točilnemu pultu in čez nekaj časa Horvathu prinese kavo in vodo. Horvath vzame iz žepa šatuljico in iz nje vzame tableto, ter jo poplakne z vodo. Smythe in Horvath nadaljujeta svoj tihi pogovor. Horvath nekaj Smythu riše na prtiček, ki ga potem zmečka in da v žep. Med tem časom gre v policijski pisarni Kowalsky do table in začne prestavljati listke.)

O'Hara: No, zdaj sva pa v dreku.

Kowalsky:

(Zamišljeno.)

Kaj praviš?

O'Hara: Da sva v dreku.

Kowalsky: Ne vemo še. Poglejva dejstva: Smythe ni tako dober butler, kot bi sam rad izgledal ali kot bi ga Horvath rad prikazal.

O'Hara: Pozabil je prinesiti vino in ga dati v vinsko klet. Ampak kakšen smisel ima to?

(Listek s Smytheovim imenom se preseli na sredino table.)

Kowalsky: Ne vemo. Še. Pa zdi se mi, da za Horvatha on ni bil samo butler. Počakaj! Harrisonova je zamolčala, da je z žrtvijo igrala tudi tenis ...

O'Hara: ... kar po mojem nima nobenega pravega smisla, ampak tudi tega ni povedala, da se je dol dajala s Horvathovo.

Kowalsky: Ja, to bi pa že lahko pomenilo nekaj. Dajva jo na to stran.

(Pomakne njen listek povsem na levo in pod njo nalepi drug listek, ki ga izbere med tistimi, ki jih ima v rokah.)

Lagala je ali vsaj zamolčala resnico. Kdor pa laže o enih stvareh ...

(Malo pogleda v listke na tabli.)

Tudi Mayerja morava gledati v novi luči. Kaj pa, če ni šele sinoči izvedel za reorganizacijo in je kaj pripravil.

(Mayerjev listek gre na sredino.)xxx

O'Hara: Tudi tale Horvath se obnaša tako, kot da mu je vse jasno.

Kowalsky: Ja, bi rekel, da celo malo nesramen. Lahko da celo on stoji za vsem skupaj. Je izurjen šahist in predvideva vse poteze nasprotnika. Če sva midva njegova nasprotnika. Samo: a je bila žrtev njegov nasprotnik? Prav imaš. Zaenkrat gre na sredino. Pa McGovernova bova dodala tudi sem.

(Premakne Horvathov listek proti sredini pod Smytheovega v srednjo kolono, na tablo doda nov listek z McGovernovim imenom.)

Ta lisjak je zamolčal zvezo z žrtvijo. Veš, kaj!

(V tistem potrka na vrata. O'Hara, ki ves čas hodi sem in tja stopi k vratom, jih odpre in vzame list papirja.)

O'Hara: Hvala, Dorothy.

(Pogleda na list, ga preleti in skoraj zakriči.)

O, mater! Rezultati obdukcije so tukaj.

(Obdukcijsko poročilo da Kowalskemu.)

Kowalsky:

(Ta povsem mirno začne naštevati.)

Ja in? Žrtev je bila s treh metrov ustreljena s kalibrom 45 Colt, potrjeno s coltom P1841, krajša cev, ki je v lasti Stefana Horvatha, smrt je nastopila okrog 22.15 ...

(O'Hara zajema sapo in končno uspe skočiti Kowalskemu v besedo.)

O'Hara: Šef! In imela je en splav v preteklosti in bila je tri mesece noseča! Halo!!!

Kowalsky: Jebenti. Res!!! Poglej! Daj izpolni nalog. Vse DNK-je moških pošlji v Langley na FBI. Tam bodo hitreje naredili. S helikopterjem. Saj je samo 250 kilometrov. In forenziki naj dodajo še DNK žrtve. Test očetovstva. Pa obvezno naj prej vzamejo DNK McGovernu. In parafinski test naj mu naredijo.

Nekaj se bo že poznalo, če je on streljal. Rezultate naj takoj pošljejo po faksu.

O'Hara: Po e-mailu, šef.

Kowalsky: Prav, pa kar tvoj emajl jim daj. Moj nekaj ne dela. Pojdi, skoči!!! In čim prej pridi nazaj z McGovernovo, ki najbrž že čaka.

(O'Hara pograbi en list z mize in odhiti skozi vrata, Kowalsky pa premakne McGovernov in Tamarin listek v levi stolpec in bolj za sebe reče:)

Kowalsky: McGovern sem. In tvoja baba tudi. Namesto, da bi se krog osumljencev ožil, se širi. Kot bi nekdo od zunaj vlekkel nitke, mi smo pa lutke. Kaj ne štima? To ne štima, da preiskava vodi mene, ne pa jaz preiskave.

(Delna zatemnitev levega prizorišča. Glasba. Kowalsky ostane v pisarni, gre k mizi, napiše nov listek in ga prilepi pod Horvathovo ime. Potem obstane pred tablo, obrne hrbet publiki, stopi pol koraka nazaj in razmišlja. Konec prizora.)

#

9. prizor

Scena: lokal na desni.

#

Osebe v tem prizoru:

Gordon Smythe,

Stefan Horvath,

Natakar

#

(Hkrati z delno zatemnitvijo levega prizorišča povsem osvetlimo desno prizorišče – lokal, v katerem se doslej tiho pogovarjata Smythe in Horvath, ki ju ujamemo tik pred odhodom.)

#

Smythe: Ali že kaj vedo?

Horvath: Sanja se jim ne. Amaterji. Kje imaš avto?

Smythe: Zadaj.

(Po tem vstaneta in zapustita sceno skozi desna vrata lokala. Zatemnitev desnega prizorišča. Glasba. Konec prizora. Med naslednjim prizorom desno prizorišče spet spremenimo v delovno sobo v Horvathovi hiši.)

#

10. prizor

Scena: pisarna Stana Kowalskega na levi.

#

Osebe v tem prizoru:

Stan Kowalsky

Jimmy O'Hara

Tamara McGovern

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega prizorišča. Popolna zatemnitev desnega prizorišča. Med tem prizorom se scena na desni spremeni nazaj v delovno sobo na Horvathovem posestvu. Nadaljujemo s sledenjem dogodkom na policijski postaji v pisarni detektiva Kowalskega, ki ga najdemo za pisalno mizo s prižgano cigareto, sezutega, z nogami na mizi, miga s prsti in pregleduje svoje listke. En čevelj je ob sezuvanju padel na tla, drugi je ostal na mizi. Kratko potrka, potem se odprejo vrata in vstopi Tamara McGovern, ki ji je Jimmy O'Hara pridržal vrata. Tamara obstane pred vrati, ko vidi nenavaden prizor, O'Hara se nežno zaleti vanjo.)

#

O'Hara: Oh, oprostite!

(Ko vidi Kowalskega za mizo kaditi z nogami na mizi O'Hara osupne. Tamara še vedno nepremično in odprtih ust zre v Kowalskega.

Šef!!!

Kowalsky:

(Bolj Tamari med ugašanjem cigarete in trpanjem pepelnika v predal. Z roko razpihava dim.)

Oprostite. Se odvajam.

O'Hara: Sedite. Prosim!

(Ji pokaže na razmajan stol za obiskovalce. Ona še vedno odprtih ust negotovo sede nasproti Kowalskemu.)

Kowalsky: Ja, tudi ob nedeljah delamo.

(Takrat opazi čevelj na mizi, kamor ga je usmeril Tamarin pogled. Tamara prikima. O'Hara vse to še vedno stoje za Tamarinim hrbtom opazuje. Kowalsky čevelj postavi na tla. Tamara in O'Hara njegovo početje spremljata s pogledom. Tamara med tem odgovarja na vprašanje.)

Tamara: Ja, saj mi tudi. Vam se tudi sanja ne koliko dela je s tole Afriko. Saj je bilo lažje z Bibo, zdaj pa ne vem, kako bom zmogla sama. Niti tega ne vem, če bo Pamilla še naprej delala. Pojma nimate koliko skrbi imam. No ja, pa sem si vzela čas, da sem prišla k vam. S Frankom sva vse manj skupaj ...

(Kowalsky je videl, da mora zaustaviti plaz besed in jo kar prekine.)

Kowalsky: Ja sem slišal.

(In ko Tamara hoče nekaj reči na to, jo samo utiša z gibom roke.)

A ste tudi z žrtvijo vikende preživljali takole delovno?

Tamara: No, ne takole, ampak ja, včasih tudi. Ne vedno. Včasih sva tudi kaj bolj družabnega skupaj počeli.

Kowalsky: A skupaj z možem?

Tamara:

(Dokaj začudeno.)

Ja včasih z možem, včasih pa tudi z Bibo in Stefanom. Precej teh dobrodelnih obveznosti se dogaja tudi ob koncih tedna. Ta vikend smo nameravali ...

(Kowalsky vidi, da bo to spet ena dolga tirada in ustrelj vprašanje.)

Kowalsky: Ja, a je bil mož ob teh dobrodelnih »družabnih« dogajanjih tudi zraven?

(»Družabnih« je Kowalsky izrekel s sarkastičnim poudarkom.)

Tamara: Ja, bil je. No ni bil vedno. Kadar ni imel dela v svojem pubu. Precejkrat se vidiva samo ob večerih. Včasih pa še to

ne. Vi nimate pojma, kako naporno življenje je, če si dobrodelen ...

Kowalsky: A je vaš mož družaben človek?

(Tamara začudeno.)

Tamara: O ja. V družbi se vedno dobro znajde. Tam v pubu se dosti smešnega dogodi in njegove zgodbe je vedno zabavno poslušati. Še posebej, ko jih tako rad pripoveduje ...
(Obmolkne sredi stavka, ker ji ni jasno, zakaj jo detektiv to sprašuje. Premoti jo O'Hara, ki se med tem časom namesti na stol ob pisalni mizi)

Kowalsky: Povejte mi, je bilo to delo z Afriko nevarno?

Tamara: Ja. Ne. Ja ne vem, sama nisem hodila dosti. Stefan je enkrat rekel, da je oditi v Afriko vedno nevarno. Še preden je dobil AIDS. A ste slišali, da se je tam okužil na ribarjenju. Čudim se ...

(Tokrat jo prekine O'Hara, ki kot da je čakal na svojo priložnost.)

O'Hara: Čudite se temu, da se je Horvath okužil na ribarjenju?
(Tamara se obrne proti O'Hari, kot da ga prej sploh ni bilo v prostoru, čeprav se je med svojim pleteničenjem ves čas obračala od enega do drugega. Tamara)

Tamara: Čudim se, da se Bibi ni že kdaj kaj naredilo. Stefan je rekel, da je v Afriki lahko usodno to, če ti sredi ničesar počti guma.

(O'Hara se namuzne in pomenljivo dvigne obrv. Tamara se zdrzne ob tem precej jasnem namigu.)

Guma na avtu, mislim, ...

Kowalsky: Kako pa to, da je žrtev hodila v Afriko, če je bilo pa po mnenju njenega moža tam tako nevarno?

Tamara: Lepo vas prosim, saj smo za varnost potovanj vedno vnaprej dobro poskrbeli. Najeta varnostna služba, nikoli manj kot tri vozila ... Saj veste...

Kowalsky: Po pravici povedano ne vem. Še nisem bil v Afriki.

(In bolj sam zase.)

In najbrž tudi nikoli ne bom.

(Potem se obrne proti Tamari.)

A je imela Biba Horvath v Afriki kakšne ljubimce?

Tamara: Ne, tam ne.

O'Hara: A tukaj pa, a? Koga?

(Ob tem, dokaj ostro zastavljenem vprašanju se je nagnil daleč naprej in se zazrl v njen obraz.)

Tamara:

(Osuplo.)

Oprostite, prosim!

(Potem je malo pomislila.)

No, zdaj je tako ali tako vseeno.

Kowalsky: To bomo pa še videli.

(Tamara ga pogleda, vendar ji O'Hara s svojo naglo reakcijo ne da dihati.)

O'Hara: Ja, prav imate, zdaj je vseeno.

Tamara: Ja, vseeno je. Mrtva je.

(Malo postane, vzame robček iz torbice in si popivna oči.)

Vedela sem, da se je zadnje čase nekaj dogajalo. Spremenila se je. Ampak nisem vedela, da je Stefan bolan. Enkrat, ko sva imeli sestanek o pomoči otrokom v Kongu, se mi je zaupala. Mislim, da je bilo dva ali tri mesece nazaj ali kaj takega ...

(Glasba. Zatemnitev. Konec prizora. Tamara vstane in gre skozi vrata na desno prizorišče, kjer se bo odvijal naslednji prizor.)

#

11. prizor

Scena: se zamenja nazaj v delovno sobo na posestvu Horvathovih. Okno NI razbito!

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvath,

Tamara McGovern

#

(Tamara McGovern je nasproti Bibe Horvath v njeni delovni sobi. Biba sedi bočno ob pisalni mizi. Glasba utihne. Odtemnitev desnega prizorišča. Vključimo se v njun pogovor.)

#

Biba: Tistih nekaj otrok je vendar potrebno spraviti vsaj na jug države, če ne nekam ven iz Konga.

Tamara: Ampak Biba! Tam se streljajo.

Biba: Dobro veš, kaj so ti ljudje počeli, preden so iz Ruande vdrli v Kongo. Naglo je treba ukrepati.

(Pri tem hitro vstane in začne sem in tja hoditi po sobi.)

Tamara: Pa saj je Pamilla že vse uredila. A ti ni povedala?

(Se ob zadnjem stavku globoko nasloni nazaj.)

Biba: Je, samo sem jezna nanjo.

Tamara:

(Začudeno.)

Zato si jezna nanjo. Saj je naredila dober načrt.

(Biba se ustavi in z eno roko nasloni na naslon Tamarinega stola.)

Biba: Pa saj nisem jezna zaradi načrta.

Tamara: Zakaj pa?

Biba: Nekaj sva imeli ...

Tamara: No in?

Biba: ... potem sva prekinili.

(Pri tem se Biba zravna in zazre nekam daleč. Tamara jo čudno gleda, ker ji ni nič jasno.)

Prav za prav sem jaz prekinila. Ona pa hoče, da nadaljujeva.

Tamara:

(Tamari se šele takrat posveti.)

Čakaj, čakaj! Hočeš reči, da sta ti in Pamilla dol dajali ...

(Biba se obrne k njej in pokima.)

... mislim, med sabo ...

(Biba š naprej kima.)

Biba:

Ja, vendar sem imela tega dovolj.

(Se obrne stran in se zamišljeno objame čez ramena, kot bi jo stresel mraz.)

Pamilla pa ni prav dobro prenesla. Mi gre kar malo na živce, ko mi s tem teži in sem že začela razmišljati, da bi jo odpustila...

(Kar naenkrat se obrne proti Tamari.)

Pa lepo sem ji rekla, da ni ona kriva ... Ah, pustiva zdaj to!

Tamara:

(Še kar noče nehati tega pogovora.)

A si tudi z drugimi ženskami kdaj?

(Kot bi jo zanimalo, če bi še z njo poskusila.)

Biba:

Ah, ne. Lepo te prosim! To je prišlo čisto spontano, enkrat po tenisu. V kopalnici. Res imam raje moške.

Tamara:

Jaz tudi. Samo Frank je zadnje čase precej utrujen in bolj poredko ...

Biba:

Jaz pa ne.

(Glasba. Zatemnitev desnega prizorišča. Konec prizora. Tamara se vrne na levo prizorišče.)

#

12. prizor

Scena: pisarna Stana Kowalskega na policiji.

#

Osebe v tem prizoru:

Jimmy O'Hara,

Stan Kowalsky,

Tamara McGovern

#

(Dokončanje zaslišanja Tamare McGovern. Levo prizorišče - policijska pisarna. Glasba. Odtemnitev levega prizorišča.)

#

Tamara: Toliko mi je povedala, več ne. In nikoli pred tem. In nikoli po tem.

O'Hara: Torej, ne veste, koliko ljubimcev je še imela in koga?

Tamara: Nimam pojma.

Kowalsky: Kaj pa vaš mož?

Tamara: Po mojem tudi on nima pojma.

O'Hara: Lahko bi bili presenečeni, gospa McGovern.

Kowalsky:

(Vidi, da se Tamari ne sanja o možavih skokih čez plot in hitro ustavi O'Harino pametovanje.)

Dobro, zaenkrat smo opravili. Saj ne boste daleč. Če vas bomo še potrebovali, mislim ...

Tamara: Ne, ne. Je preveč dela, da bi kam hodila.

(Tamara vstane in hoče skozi glavna vrata.)

Kowalsky: Tista vrata prosim.

(Pokaže ji desna vrata. Tamara odide. Policista počakata, da se vrata za njo zapro.)

O'Hara: Ta baba si bo pa še lase pulila.

(Kowalsky ga pogleda in reče:)

Kowalsky: Zakaj?

O'Hara: Ja, zaradi dedca, ki se je honorarno v druge rjuhe metal.

Kowalsky: Poslušaj, dokler ne bomo prepričani, da je kakor koli povezan, tole ostane v tej pisarni. Zakaj bi jima prav midva uničila zakon.

O'Hara: Ja, šef, a mislite, da je prav, kar je počel?

Kowalsky: O tem pa jaz ne bi sodil. Ni prav, če je imel prste vmes pri njenem umoru. Drugače te pa čisto nič ne briga. Raje pojdi in poglej tisti tvoj emajl, če so od FBI že kaj poslali.

(O'Hara potegne ven telefon in začne brkljati po njem.)

No, bo kaj. Ne se zdaj s telefonom igrati.

O'Hara: Šef!

Kowalsky: A sem ti rekel, da nehaj s tem šefom. Emajl sem rekel, ne pa telefon!

O'Hara: Saj to delam. E-mail pregledujem in ja, poslali so. Še malo, da odprem. Aha. Šef!!! Ne boste verjeli. McGovern je oče.

Kowalsky: Saj McGovern na nimata otrok.

O'Hara: Ma ne! Z McGovernom je bila noseča Biba Horvath.

(Glasba. Zatemnitev levega prizorišča. Konec prizora. Levo prizorišče predelamo nazaj v salon na Horvathovemu posestvu.)

#

13. prizor

Scena: desno prizorišče, delovna soba na Horvathovem posestvu.

#

Osebe v tem prizoru:

Lucyanne Tenderbelt

Tomasz Mayer

#

(Vključimo se v pogovor Lucyanne Tenderbelt in Tomasza Mayerja. Glasba utihne. Odtemnitev levega prizorišča.)

#

Mayer: Jaz še vedno mislim, da ni prav.

Lucyanna: Gospod Mayer. Če se je gospod Horvath tako odločil, njegova navodila pa so povsem jasna, s tem trenutkom niste več zastopnik njegove korporacije v vzhodni Evropi. Če podpišete te papirje, boste premeščeni v Avstralijo, kjer boste vodili kompleks varovanih stanovanj. Z novo identiteto. Delo se bo našlo tudi za vašo ženo, ki je po naših podatkih zdravnica.

Mayer: Če pa ne podpišem?

(Pri tem vprašanju malo nagne glavo, kot bi hotel kljubovati.)

Lucyanna: V tem primeru je zadnja stvar, ki jo boste imeli skupno s korporacijo, pokriti stroški potovanja do Budimpešte. Tam pa boste poslej prepuščeni sami sebi. To pa veste, kaj pomeni.

Mayer: Po pravici povedano: ne povsem.

Lucyanna: Gospod Mayer, ne sprenevedajte se, prosim. Ali mislite, da gospod Horvath ni sledil vašemu početju vsa ta leta. Ne bi se smeli igrati igric na svojo roko. Še posebej pa ne tako, da vam lahko dokažejo nezakonito početje.

Mayer:

(Malo manj odločno.)

Kaj se pa greste? Kakšnih igric? To so podla podtikanja mojih nasprotnikov.

Lucyanna: Kar imate nasprotnikov, ste si jih sami ustvarili ali pa izmislili. Največji nasprotnik ste sam sebi, gospod Mayer. Tukaj imam zajeten dosje, v katerem piše, da zadnjih 15 let, ko ste bili uslužbenec korporacije, niste delali samo za korporacijo.

Mayer:

(Poskuša ugovarjati.)

Malo počakajte, prosim. Zagotovo obstaja kakšna razlaga ...

Lucyanna:

(Lucyanna seže v aktovko, od koder privleče zajeten fascikel in ga z višine spusti predse ter hladno in odločno nadaljuje.)

Obstaja razlaga. Tukaj piše ...

(Pogleda v papirje pred seboj.)

... črno na belem, da ste bili posrednik med rusko mafijo in kupci orožja v balkanskih vojnah ...

Mayer:

... samo par sestankov ...

(Poskuša Mayer zaježiti plaz.)

Lucyanna: Osemnajst. V treh letih. Potem ste se začeli vpletati v politiko na Madžarskem ...

Mayer:

Samo kot simpatizer ...

Lucyanna: ... ki je neki stranki iz neznanih virov priskrbel preko pol milijona mark za njen črni fond ...

Mayer:

... kje ste pa to lahko ...

(Mayer že skoraj cvili.)

Lucyanna: In za CIO ste tudi delali.

Mayer:

Ja prej. Samo nekaj malega ...

Lucyanna:

Samo molčite. Ves čas zadnjih skoraj 25 let. A naj vam naštejem, kje vse in s kom ste se srečevali in kakšne naloge ste dobivali? In še imam tega. Pa ne le jaz. Podobne podatke, samo veliko bolj pomanjkljive imajo tudi madžarski preiskovalci. To ste, gospod Tomasz Mayer, počeli navkljub temu, da korporacija ne odobrava delovanja, ki bi moglo

škoditi interesom korporacije in njenih skladov. Grešili ste, gospod Mayer, zato se je gospod Horvath odločil, da vas na najbolj neboleč način prestavi na drug konec sveta. Najmanj boleč za korporacijo in za vas. Boste podpisali?

Mayer: Saj se z mano pogovarjate huje kot tista dva policaja. Kot da sem nek kriminallec ...

Lucyanna: Saj ste, na nek način. Roko na srce. Boste podpisali?
(Mayer niti dobro ne pogleda in podpiše.)

Mayer: Čeprav bi rad še govoril z gospodom Horvathom.

Lucyanna: To pa ne bo šlo v nobenem primeru. Sinoči so ga odpeljali v bolnišnico, ker se mu je stanje naglo hudo poslabšalo. Prijeten let domov jutri zjutraj in še prijetnejšo selitev vam želim. Jutri se bo tukaj oglasil gospod Fenevad, da prevzame polna poblastila. Zbogom, gospod Mayer.

Mayer: A lahko samo še nekaj vprašam?

Lucyanna: Prav, kaj?

Mayer: A je to zato, ker sem se letos poleti s Horvathovo dal dol?
(Lucyanna osupne, potem odkima z glavo. Glasba. Zatemnitev desnega prizorišča. Konec prizora.)

#

14. prizor

Scena: Zaključni prizor se odvija tam, kjer se je vse skupaj začelo, na posestvu Horvathovih, v salonu in v pisarni, na levem in desnem prizorišču. Peti dan po še vedno neraziskanem umoru.

#

Osebe v tem prizoru:

Pamilla Harrison

Tamara McGovern

Lucyanna Tenderbelt

Stan Kowalsky

Jimmy O'Hara

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega in desnega prizorišča. V delovni sobi za pisalno mizo sedi Lucyanna Tenderbelt. V salon vstopita Stan Kowalsky in Jimmy O'Hara.)

O'Hara: Dober dan!

Lucyanna: Tukaj sem. V delovni sobi.

Kowalsky:

(O'Hari)

Jaz se grem še malo pogovoriti z odvetnico. Bogve, zakaj naju je poklicala. Horvath je pred komaj nekaj urami umrl, samo nekaj dni za ženo, midva pa sva sredi preiskave. Poslušaj! Ti počakaj tukaj in zamoti ostale, ki bodo prišli.

O'Hara: O. K.

(O'Hara sede levo na stol in vzame eno od revij, ki ležijo na mizici pred njim. Potem se malo presede, še malo premakne stol in se namesti tako, da ima pregled nad prihodi v prostor. Kowalsky vstopi v delovno sobo. Med pogovorom Kowalskega in Lucyanne Tenderbelt v salon vstopita Tamara McGovern in Pamilla Harrison. O'Hara ju posede v salonu. Tamara noče sestiti in stoji sredi prostora z rokami prekrižanimi na prsih.)

- Kowalsky: Tole je bilo pa precej nepričakovano, a ne?
- Lucyanna: Niti ne. Gospod Horvath je gotovo sam dobro vedel, da mu ne ostane več veliko časa.
- Kowalsky: To najbrž je, saj je imel AIDS. Ampak ga je res na hitro pobralo. Mislím, v nekaj dneh po ženini smrti.
- Lucyanna: Ja, samo je vse pripravljál že precej časa. Reorganizacijo celotne korporacije.
- Kowalsky: Kaj pa ste sploh naredili?
- Lucyanna: Saj se kot odvetnica nisem povsem strinjala z njegovim početjem, ampak on se je v zadnjih dveh mesecih znebil vse zasebne lastnine, upravljalvske pravice je prenesel na 16 vodilnih skladov, ki jih je ustanovil po vsem svetu, oni so zdaj upravni odbor korporacije ...
- Kowalsky: Pred koliko časa, pravite, da se je lotil?
- Lucyanna: Pred dvema mesecema.
- Kowalsky: In vsega zasebnega premoženja se je znebil.
- Lucyanna: No, zadnje transakcije, približno 40 odstotkov naložb je prodal, so bile izvedene včeraj.
- Kowalsky: Kam pa?
- Lucyanna: Gospod Kowalsky ...
(Kowalsky hoče ugovarjati na »gospoda«, vendar ga Lucyanna z migljajem roke ustavi. Uspešno, zato lahko ona nadaljuje.)
Vse legalno. Nič protizakonitega. Ves denar je obdavčen romal v finančne oaze, kjer je naložen in zaščiten z geslom.
- Kowalsky: In kdo ima geslo?
- Lucyanna: To pa presega moja pooblastila. Po pravici povedano niti ne vem. To je vedel le gospod Horvath. No, če ne bi danes umrl, vam tega brez njegovega izrecnega dovoljenja ne bi mogla pripovedovati. Vendar me je pooblastil, da po njegovi smrti odgovorim na čisto vsa vprašanja, ki bi mi jih v določenih okvirih vi utegnili zastaviti.
- Kowalsky: A tako? Na vse je mislil. Kje pa je Smythe?

Lucyanna: Ne vem. Tudi on je dobil navodila, kaj mora storiti takoj po smrti gospoda Horvatha. Že zjutraj, ko mi je odklenil, se je nekam odpeljal. Ne vem, kam.

Kowalsky: Vaša navodila pa so bila?

Lucyanna: Da povabim vse, ki so bili prisotni na večer umora, vključno z vama dvema, in preberem pismo, ki ga bom odprla, ko bomo vsi skupaj.

Kowalsky: Bom pogledal, če so že vsi tukaj.

(Stopi do vrat in pomoli glavo v salon, kjer so O'Hara, Pamilla in Tamara, se obrne nazaj v pisarno in pokima Lucyanni.)

Vsi smo.

(Ona mu pokima nazaj.)

Lucyanna: Takoj bom.

(In se začne ozirati po pisarni, Kowalsky pa vstopi v salon.)

Kowalsky: Dober dan, spoštovane dame.

(Tamara mrko zre predse. Še vedno stoji prekrižanih rok. Pamilla preplašeno dvigne pogled proti Kowalskemu, ki gleda proti vratom delovne sobe, od koder prihaja Lucyanna s paketom v rokah.)

Pamilla: Zakaj pa smo tukaj?

O'Hara: Ker nas je Stefan Horvath povabil.

(Tokrat se zdrzne Tamara.)

Tamara: On je vendar umrl!

Kowalsky: Ja, to je res, vendar je dal navodila odvetnici. Mar ne?

(Se obrne k Lucyanni, ki je ravno v tem času odložila paket na mizico in z vrha vzela pismo.)

Lucyanna: Ja, res je. Po navodilih gospoda Horvatha vam moram prebrati tole pismo. Lahko začnemo?

(Vsi prikimajo in skoraj v en glas pritrdijo ali z mrmranjem ali s pritrdilnicami, medtem ko Lucyanna odpira pismo.)

Lucyanna: Torej:

(Ko odpre pismo malo postane, bolj od začudenja, kar se vidi tudi na izrazu njenega obraza.)

Piše: »Oprostite mi vsi skupaj za vse nevšečnosti.« Podpis: »Stefan Horvath.«

Pamilla: Zakaj le?

(Vendar Lucyanna še ni končala.)

Lucyanna: In dodatek: »P.S.: paket je za detektiva Kowalskega.«
(V tem Lucyanna pobere paket in ga izroči presenečenemu Kowalskemu, ki se hkrati tudi namuzne. O'Hara poskuša modro gledati, vendar mu to ne uspeva prav dobro.)

Tamara: O, moj bog! Saj tale paket je Smythe prinesel notri kmalu zatem, ko so ustrelili Bibo!

Kowalsky: No, pa pogledajmo.

(O'Hara pristopi h Kowalskemu.)

O'Hara: Šef. Kaj pa, če je bomba?

(Kowalsky ga hudomušno pogleda.)

Kowalsky: Ha! Saj najbrž je. A ne taka, kot ti misliš.

Tamara:

(Čemerno, skoraj zaničujoče.)

Vino je, ki ga je Mayer prinesel.

O'Hara: Kje pa je Mayer?

Lucyanna: Zdajle nekje nad Atlantikom. Leti v Evropo. Zgodnji let.

(Kowalsky odpre.)

O'Hara: O! Vino.

(To reče skoraj razočarano.)

Tamara: Saj sem rekla.

(O'Hara prime steklenico in jo potegne ven.)

O'Hara: Molipaci. Biz - bizelj - bizeljsko.

Kowalsky: Glej no, še nekaj je spodaj. Kuverta! Piše »Gospod preiskovalec.« To sem menda jaz, a. No, da vidimo.

(Odpre kuverto in ven potegne medaljon in list papirja.)

Pamilla: To je medaljon gospoda Horvatha.

Tamara: Ja, v njem je nosil Bibino sliko.

(V tistem Kowalsky poda papir O'Hari, ker za odpiranje medaljona potrebuje obe roki. Vsi, razen odvetnice, se približajo, da bi videli od blizu. Ob sliki je notri še palčka z modro črto.)

Pamilla: O! Uporabljen test nosečnosti. Le čigav je.

O'Hara: Bibin.

(In se namrdne, kot bi se ugriznil v jezik, še preden opazi, da ga je Kowalsky prestrelil s pogledom. Nato odvrne pogled in se posveti listu v rokah.)

O'Hara: Mater, šef, kaj pa to pomeni?

Kowalsky: To pomeni, da je Horvath vedel, da je njegova žena noseča.

O'Hara: Mislim tole, kar tukaj piše. Drugače pa, ja, vedel je, da je noseča z McGovernom.

Tamara: KAAAJ! Kaj ste rekli?

Kowalsky:

(Stegne roko proti papirju.)

Daj sem. Idiot!!!

(In bere potihoma. Tamara medtem lovi sapo, sopiha in s pogledom prebada O'Haro.)

Tamara: Vi, vi, vi ne veste, kaj govorite.

O'Hara: Najbrž res ne. Oprostite.

Tamara: Za take klevete ni opravičila.

Kowalsky: Ni opravičila, dokazi so. Tako kot tole.

(In bere.)

»Nikoli ne igrajte šaha za denar. S. H.«

O'Hara: Kaj naj bi to pomenilo?

Kowalsky: To pomeni, da smo pravkar razrešili umor.

Tamara: Kakšni dokazi?

Kowalsky: Utihnite že enkrat. Sedite sem nekam in dajte mir!

(S široko kretnjo pokaže po sobi, potem pa se obrne nazaj k O'Hari.)

Motiv smo dobili, mladi mož. Kot se spomniš, sva preigrala vse osnove kriminologije in ugotovila, da ni šlo ne za umor

iz koristoljubja, ne za kakšnega motenega morilca. Ven je štrlel le seksualni motiv. Midva sva med osumljene najprej, poudarjam, najprej dala moža in butlerja, vendar sva ju izločila, ko so se pojavili ljubimci in ljubimke ...

(Ob tej trditvi s pogledom potuje od Tamare do Pamille.)

... so oni postali glavni osumljenci. Je tako?

O'Hara: Mater, res, šef.

(Kowalsky ga za »šefa« ostro pogleda. O'Hara skomigne z rameni.)

Kowalsky: Še tistega revčka Mayerja sva majčkeno sumila, da je vpleten. Pa ni bil niti malo. In kdo nam je povedal za ljubimce? Horvath.

(O'Hara nemo prikimava.)

O'Hara: In tako sva začela s seksualnim motivom povezovati ljubimke in ljubimce.

Pamilla: Hočete reči, da sem bila med osumljenci.

O'Hara: Čisto malo in ne čisto zares.

Kowalsky: Čisto zares. Molči in poslušaj rajše, O'Hara. Rekla sva tudi, da je šlo za naročen umor, vendar se po neuspešnem preiskovanju letališč nisva vračala k drugim možnostim izvršitve naročenega umora, saj so dokazi o ljubimcih in na koncu dokaz o nosečnosti žrtve kar deževali. Enkrat vmes sem si rekel, da imam občutek, da preiskava naju vodi, ne midva nje. No, zdaj je tudi to jasno. Figurice na vrvicah, kar sva bila tudi midva, je vodil veliki lutkar in vrhunski šahist Stefan Horvath.

O'Hara: Kako ste prišli pa na to idejo, š...

(»Šefa« ni do konca izgovoril, ker ga je Kowalski ostro pogledal.)

Kowalsky: S tem paketom mi je Horvath sam dal iztočnice. Povedal mi je, da bolje igra šah od mene. A še veš, kaj je rekel o šahu?

O'Hara: Če se ne motim: »Ljubezen, logika in trdo delo.«

Kowalsky: Točno. In on je hladno preračunal in izpeljal celo zgodbo. Tako sva se midva grizla v rep. Poglej, pred dvema mesecema je začel razprodajati svoje premoženje. Za vsako dosedanjo ženo je Horvath zgledno poskrbel, a tej zadnji, ki jo je imel res rad, je dva meseca pred svojo smrtjo sistematično začel uničevati njeno finančno prihodnost. On je vedel, da bo umrla pred njim. Kljub temu, da je vedel da je noseča ...

(Ob tem dvigne medaljon.)

... nama je trdil, da njegova žena ne more imeti otrok. In prav ta otrok jo je stal življenja. Horvath očitno ni hotel, da njegovo premoženje deduje otrok tretjega človeka, ki mu ga je žena poskušala prikriti. Vse to je bilo narobe. Spomni se, kaj je Horvath rekel ob njenem trupluneposredno po umoru: »Biba, zakaj si mi to naredila!« To je bila po mojem njegova edina iskrena reakcija, ki pa je midva nisva zaznala.

Pamilla: Ja, kdo jo je pa potem ustrelil?

Kowalsky: No, mladenič, ti ji odgovori.

O'Hara:

(Se obrne proti Pamilli z malo vzvišenim tonom.)

Plačani morilec.

Kowalsky: Tako je. Butler Smythe.

O'Hara: Kako? Pa saj sem meril čas, ki ga je potreboval do garaže in nazaj ...

Kowalsky: Ja. On pa je imel škatlo z vinom in pištolo spravljeno nekje v bližini in sploh ni šel v garažo. Tako je imel dovolj časa, da je izvršil umor. In kdo je potrdil, da je butler moral po vino? Spet Horvath.

O'Hara: In Mayer.

Kowalsky: Ne, Mayer je samo povedal, kdaj je Smythe vstopil v salon, ne pa tega, kaj je zunaj zares počel.

O'Hara: In parafinski test ...

Kowalsky: ... je bil pokrit s »petkovim streljanjem«. Dobro načrtovano s strani Stefana Horvatha. Res je bil dober šahist. In midva sva ves čas imela vse pred nosom.

O'Hara: Potrebno bo izdati tiralico za Smythom.

Kowalsky: Ja, seveda, uradno morava, čeprav mislim, da nima smisla. Tisoč poti je, po katerih je lahko ušel. In skoraj cel dan prednosti ima. Gotovo je tudi poln denarja, saj ima najbrž on tisto geslo. Po mojem ga ne bomo več videli.

O'Hara: Predolgo sva iskala prave odgovore.

Kowalsky: Ni pravih odgovorov. Se le prava vprašanja.

(Kowalsky seže v žep in si prižge cigareto. Glasba. Zatemnitev. Konec prizora. Konec predstave.)

#

>>> Konec. <<<

#

Dodatek:

Razporeditev listkov po tabli v 4. prizoru (sprememba 1x), 5. prizoru (sprememba 1x) in 8. prizoru (sprememba 2x):

Prizor	Stolpci na tabli					
4,1	Horvath	Smythe	Pamilla	Tamara	Lucyanna	Mayer
5,1	Biba	Smythe	Horvath	Tamara	Lucyanna	Mayer Pamilla
8,1	Biba	Pamilla	Mayer	Smythe	Horvath	Tamara Lucyanna McGovern
8,2	Biba	Pamilla	McGovern	Tamara	Mayer	Smythe Horvath Lucyanna

#

Predlagana glasba:

Vlado Kreslin/Miro Tomassini - Napačnega človeka imate

#

Napačni človek - kratek povzetek

»Ni pravih odgovorov. Se le prava vprašanja.«

S temi besedami je policijski detektiv sklenil kratko a viharo preiskavo umora, ki se je nekega deževnega petkovega večera zgodil na posestvu lokalnega bogataša Stefana Horvatha v kraju Wilmington, Delaware, ZDA. V času preiskave nas zgodba vodi skozi navidezna in resnična razmerja med udeleženci te skoraj naključne večerne zabave. Žrtev je Biba Horvath, žena. Ustreljena je bila v prostoru poleg tistega, kjer je bila zabava. Stan Kowalsky s svojim pomočnikom O'Haro v manj kot uri pride na prizorišče, kjer pa že na začetku ni jasno, ali gre za naključnega »zunanjega« morilca, ali pa je kdo od udeležencev neposredno vpleten v dejanje. V prihodnjih nekaj dneh skladno s kriminalistično doktrino neusmiljeno odstirata odnose med udeleženci zabave. Razkrivata umazane podrobnosti tako njihovega zasebnega življenja, kot medsebojnih poslovnih povezav. Vsak nov podatek preiskavo obrne v povsem drugo smer. Na koncu je zmeda popolna. Skoraj nikogar ni, ki bi ne bil med osumljenimi vsaj kratek čas. Mož Stefan in njegov butler Smythe sta prva na seznamu. Preiskovalčeve pozornosti so deležni tudi pokojničina prijateljica Tamara in njen mož Frank. Bibina asistentka Pamilla le za hip, pa vendarle. Celo Stefanov poslovni obiskovalec Tomasz Mayer se kar nekaj časa ne more otresti policijske pozornosti.

Sistematični preiskovalec Kowalsky do zadnjega tava v gozdu iz trenutka v trenutek menjajočih se podatkov in vmes enkrat reče, da ima občutek da preiskava njega vodi, ne on nje.

Kako zelo je imel prav pokaže nagel in dramatičen razplet, ki sledi presenetljivi naravni smrti pokojničinega moža. Na branje njegove oporoke sta povabljeni tudi preiskovalca. Detektiv Kowalsky spozna, da veliko slabše igra šah od naročnika in organizatorja umora.

#

O avtorju:

Andrej Kokot je v bistvu pisec, čeprav je pisatelj postal šele v zadnjem obdobju. Najprej je študent Andrej kot kantavtor v začetku osemdesetih prejšnjega stoletja pisal besedila za svoje uglasbene pesmi. Ko je končal študij je začel pisati kot novinar, kasneje pa je zaplaval v povsem druge karijerne vode. Pisanje zaradi notranje potrebe je v borbi za ljubi kruhek za dve desetletji odrinil proč. Malo je k temu prispevalo tudi soimenjaštvo s stricem, koroškim pesnikom. Radovljiški Andrej pravi, da bi bila dva z enakim imenom sočasno za slovenski kulturni prostor najbrž preveč. Tako se je leta šele 2008 najprej plaho vrnil kot kantavtor. Bolj široko odprtih vrat je v svet ustvarjalne kulture vstopil v začetku 2013 z izidom pesniške zbirke Misli o »O«, istega leta pa je zaključil dramsko besedilo, ki je nastajalo dve leti, Napačni človek.